Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-һээ гараһа | № 48 (16571) | 1984 оной февралиин 26, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

КПСС-эй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани боложо, КПСС-эй ЦК-гай февралиин (1984 он) Пленумэй дүнгүүдһээ уламжалан ябуулагдаха, эмхидхэлэй-политическэ ба пропагандистска хүдэлмэриин хэдэн асуудалнуудые хаража үзэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь К. У. Черненко заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, совет экономико хүгжөөлгын, ажалшадай һуудал байдалые саашадань улам һайжаруулгын, оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха хүсые бэхижүүлгын, арадай ажалые түсэблэлгэ болон хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулгын гол шэглэлнүүдые тодорхойлһон байна. Парти болон гүрэн эдээндэ саг үргэлжын анхарал хандуулха ёһотой. Түбтэ, нютаг нютагуудта партийна, совет болон ажахын органууд олониитэтэй холбоо барисаагаа залан сэхээр бэхижүүлхэ, имагтал ажахын бэшэ, харин хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулха, арад зоной зохёон байгуулхы бүхы хүсые элсүүлэн хүдэлгэхэ, совет хүнүүдэй гүнзэгы мэдэрэлые, бата үзэл сурталые дээшэлүүлхэ уялгатай.

Партийна комитедүүдэй пленумүүд, партийна эдэбхитэдэй суглаанууд дээрэ, эхин партийна организацинуудта, мүн профсоюзай, комсомолой ба ниитын бусад организацинуудта, министерствэнүүд болон албан зургаануудай коллегинүүдэй заседанинууд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленумэй дүнгүүдые үргэнөөр зүбшэн хэлсэхээр хараалагдаа. Тиихэдэ гүрэнэй түсэбүүдые дүүргэлгэдэ, социалис мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые оролдосотойгоор бэелүүлгэдэ, эрдэм техникын түйлалтануудые нэбтэрүүлгэдэ эмхидхэл, гурим болон жаяг журамые дээшэлүүлгэдэ гол анхарал хандуулагдаха ёһотой.

КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленумэй захяа заабаринуудые бэелүүлхэ, ойлгуулха бүхы хүдэлмэри партийна зэргэнүүдэй нэгэдэлые, жагсаалые саашадань бэхижүүлхэ, 1984 оной ба бүхы табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые, социалис уялганuудые заабол дүүргэлгэдэ ажалшадые элсүүлэн хабаадуулха талаар шэглүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Политбюро тэмдэглээ.

К. У. Черненко, Н. А. Тихонов, А. А. Громыко, Д. Ф. Устинов, Г. А. Алиев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, К. В. Русаков гэгшэдэй Ю. В. Андроповые хүдөөлүүлгэдэ хабаадахаяа Советскэ Союзда ерэһэн гадаадын делегацинуудай толгойлогшонортой хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Аха дүү социалис оронуудай хани барисаае, нягта жагсаалые, национальна сүлөөрэлгын түлөө, эб найрамдалай ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэдэг арадуудтай һаналаа нэгэдэлгые бэхижүүлхэ, социально-политическэ ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршолгын, али алиндань ашатай туһатай харилсаанай гол ёһонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар манай парти болон гүрэнэй хараа шэглэл хубилашагүй, үг залгамжалһан байна гэжэ Политбюро, эдэ хөөрэлдөөнүүдые һайшаахадаа, дахинаа тэмдэглээ.

Хабарай тарилгада бэлдэхэ түсэбүүдые дүүргэлгын, ажахынуудые һайн шанартай үрэһэ хүрэнгөөр, үтэгжүүлгэнүүдээр, техникэ болон бусад нөөсэнүүдээр хангалгын ямараар ябуулагдажа байһан тухай СССР-эй министрнүүд В. К. Месяцэй, Н. Ф. Васильевай, А. А. Ежевскиин, Л. И. Хитрунай мэдээсэлнүүдые КПСС-эй ЦК-гай Политбюро шагнаба. Энэ хэрэгтэ ушаржа байһан дутуу дунданууд гээгдэлые усадхаха, таряа болон газар таряалангай бусад продуктнуудые үйлэдбэрилэн бэлэдхэлгын түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээнүүдые бэелүүлгэдэ министерствэнүүдэй анхарал хандуулагдаһан байна. Тиихэдэ колхоз, совхозуудта, бригаданууд болон звенонуудта тодорхой эрхэ байдалда хүдэлмэриин хүсэ, материально-техническэ нөөсэнүүдые шадамараар хэрэглэхэ арга олгохо, тэдэниие гээхэ үрихэгүй гэһэн таарамжатай шиидхэбэринүүдые дары түргөөр абаха шухала.

Хүдэлмэриин шиидхэхы участогуудта партийна нүлөөе шангадхаха, социалис мүрысөөнэй аша нүлөөе дээшэлүүлхэ, үндэр баян ургаса заабол ургуулжа хуряалгын шухала эрхэ нүхэсэл болодог агротехническэ бүлэг хэмжээ ябуулгануудые саг соогоо һайн шанартайгаар бэелүүлгын тон шухала удха шанартай байһые ажалшан бүхэнэй гүнзэгы һайнаар ойлгохо, харюусалгагүй, һали-були ябадалнуудта, үйлэдбэриин ба технологическа журамые хазагайруулганuудта эбсэшэгүйгөөр хандаха оршон байдал байгуулха гэһэн зорилго партийна комитедүүдэй урда табигдана.

Агропромышленна комплексын бүхы шатануудай партийна хүдэлмэриие саашадань нарижуулан һайжаруулхыень, хаа хаанагүй ажалай эмхидхэл бэхижүүлхыень, табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй үндэр баян ургасын түлөө тэмсэлэй харюусалгатай зорилгонуудые бэелүүлгэдэ зохёохы ёһоор хандахыень союзна республикануудай Компартинуудай ЦК-нуудта, партиин крайкомуудта, обкомуудта, горкомуудта болон райкомуудта даалгагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой заседани дээрэ партийна, гүрэнэй ба ажахын байгуулалтын бусад зарим асуудалнууд мүн лэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

САГАШАНХИ АМЖАЛТАНУУДАЙ ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ

Һунгагшад М. С. СОЛОМЕНЦЕВТОЙ уулзаба

Шахтинскэ һунгуулиин округой бүридэлдэ ородог Ростовско областиин Шахта хотын Октябрьскэ болон Усть-Донецкэ районуудай һунгагшад февралиин 24-дэ Н. Ф. Погодиной нэрэмжэтэ драмын театрта суглараба. Энэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутатда кандидат — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ Михаил Сергеевич Соломенцевтой эндэ уулзаһан байна.

Депутатда кандидадай этигэмжэтэ нюур — «Ростовуголь» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй «Майская» шахтын парткомой секретарь О. Д. Коваленко М. С. Соломенцевой ажаябадал тухай хөөрөөд, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй бата нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень округой бүхы һунгагшадые уряалба.

КПСС-эй XXVI съездын, партиин ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, ажалша коллективүүд ниитын ажабайдалай бүхы һалбаринуудта болоһон, бүтэмжэтэй һайн хубилалтануудые арьбадхан бэхижүүлхые оролдоно гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Суглараһшадта хани халуунаар угтагдажа, М. С. Соломенцев үгэ хэлэбэ. Энэ жэлэй һунгуулиин кампани олониитын ажалай ба политическэ ехэ үүсхэл эдэбхеэр, ленинскэ парти болон тэрэнэй Центральна Комитедые тэдэнэй нягтаар тойрон жагсалгаар, коммунис байгуулалтын ба эб найрамдалай харгы замаар тэдэнэй залан сэхээр дабшаха хүсэл эрмэлзэлээр тэмдэглэгдэһэн байна гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Социалис Эсэгэ оронойнгоо аша туһые батаар сахин хамгаалдаг байһан коммунис партиин болон Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, дүлэтэ патриот болон интернационалист, эб найрамдалай ба коммунизмын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ, саһаа урид наһа бараһан Юрий Владимирович Андроповтой оронойнаай хахасажа байха үдэрнүүдтэ парти болон арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэл шэнэ хүсэтэйгөөр харагдаһан байгаа.

Коммунис партиин шалгагдамал хүтэлбэри доро совет арад тэрэнэй программна зорилгонуудые бэелүүлхын тула урагшаа бата найдамтайгаар дабшана, саашадаашье дабшаха юм гэжэ М. С. Соломенцев үгэеэ үргэлжэлүүлбэ. Константин Устинович Черненкые КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретаряар нэгэн һаналтайгаар һунгаһан КПСС-эй ЦК-гай ээлжээтэ бэшэ Пленумэй хүдэлмэри партиин политическэ хараа шэглэлдэ, агууехэ Ленинэй хэрэгтэ тэрэнэй үнэн сэхэ байлгада үг залгамжалһан ушарые батадхаһан ябадал болоно.

Константин Устинович хадаа бэлигтэй бэрхэ эмхидхэлшэ, марксистско-ленинскэ сургаалнуудай дүлэтэ пропагандист, партиин зохёон байгуулхы түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө хэлбэришэгүй тэмсэлшэ болоно гэжэ коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд һайн мэдэдэг юм. Асари ехэ теоретическэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ, манай эб найрамдалта гадаадын политикын стратегическэ шэглэлнүүдые тодорхойлолгодо уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэлые, жагсаалые бэхижүүлхэ талаар КПСС-эй ажал ябуулгада, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ нүхэр К. У. Черненкын габьяа айхабтар ехэ.

Табан жэлэй урда тээ, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтатай дашарамдуулан, һунгагшадта хандажа, һунгуулиин программаяа найруулхадаа, КПСС-эй ЦК экономическа ба социальна хүгжэлтын эршэ дэлисэ хурдадхахые, арад зоной һуудал байдал улам һайжаруулхые хараалаа һэн гэжэ депутатда кандидат тэмдэглэбэ. Газар дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын тула, оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхын тула хүсэлэл оролдолгонуудаа гамнахагүйбди гэжэ парти арадтаа найдуулаа һэн. Парти тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет хэлэһэн үгэдөө хүрөө! — гэжэ мүнөөдэр мэдүүлхэ дүүрэн үндэһэ баримтатайбди.

Социалис Эхэ оронойнаай хаба шадалай үндэһэ һуури — совет экономико хүгжэлтын үндэр дээдэ шатада гаргагдаа. Национальна доход нилээд ургаа, тиихэдэ тэрэнэй ургалтын табанай дүрбэн хубиһаа үлүүниинь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэһээ абтаһан байна.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгын асуудалнуудта парти һуларшагүй анхаралаа хандуулдаг юм. Урда жэлэйхитэйнь жэшэбэл, үнгэрһэн жэлдэ ехэ ороо һо таряан хуряагдаа, саахарай свекло, хартаабха хуряажа абалга нилээд ехэдхэгдээ. Һү, мал болон шубуудые, үндэгэ гүрэндэ худалдалга дээшэлүүлэгдэһэн байна. Ниитын мал ажалай тэжээлэй бааза бэхижүүлэгдээ.

Экономико хүгжөөхэ, нарижуулан һайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукци ехээр гаргаха, шанарыень һайжаруулха талаар партиин хараалһан бүхы түсэбүүд, тэрэнэй бүхы хүсэлэл оролдолгонууд арад зоной һуудал байдалые улам һайжаруулха гэһэн нэгэл зорилготой байна гэжэ совет хүнүүд һайн мэдэдэг юм. Социальна хүгжэлтын хэмжээнүүдэй үргэн ехэ программа шууд сэхээр бэелүүлэгдэжэ байна. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай һарын дундуур салин хүлһэн, колхозникуудай ажалай түлбэри дээшэлээ. Зарим һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй пенсидэ нэмэлтэ дээшэлүүлэгдээ. Үхибүүдтэй бүлэнэртэ гүрэнэй зүгһөө үзүүлэгдэдэг туһаламжые дээшэлүүлхэ, интернат һургуулинуудта, хүүгэдэй байшангуудта үхибүүдые байлгалгын эрхэ байдалые һайжаруулха хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэһэн байна. Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай розничнэ эд бараанай эрьесын хэмжээн ургаа.

Орон доторнай гэр байра барилгын программа залан сэхээр бэелүүлэгдэжэ байна. Арадай гэгээрэл болон соёл саашадань хүгжөөгдөө. Медицинскэ туһаламжа һайжаруулагдана. Ороной бүхы хүн зониие жэл бүри диспансернэ талаар шалгаха бэлэдхэл эхилээ. Ажалшадай амаралтые эмхидхэлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдаа. Оршон тойронхи байгаалиие сахин хамгаалха, байгаалиин нөөсэ баялигуудые гамтайгаар хэрэглэхэ хэмжээнүүд бэелүүлэгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) июниин, декабриин (1983 он) ба ээлжээтэ бэшэ февралиин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд хараалагдаһан түсэбүүд болон абтаһан социалис уялгануудые бэелүүлхын түлөө партиин, бүхы ажалшадай тэмсэлэй үргэн ехэ программа болоно гэжэ үгэ хэлэгшэ саашадаа тэмдэглэбэ. Предприяти бүхэндэ түсэбһөө гадуур ажалай бүтээсые 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр хямдаруулха гэһэн партиин уряае хүн зон үргэнөөр һайшааһан, халуунаар дэмжэһэн байха юм.

Табан жэлэй энэ, тодорхойлхы жэлэй хараалагдаһан даабаринуудые дүүргэхын тула ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын, бүхы нөөсэнүүдые хүдэлгэхэ шухала.

Эрдэм техникын хүгжэлтэ дэбжэлтые хурдадхалга, үнэтэ шухаг нээлтэнүүдые, түрүү технологическа процессүүдые, ажалай эмхидхэлэй түрүү онол арганууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ экономико саашадань хүгжөөлгын гол арга нөөсэ болоно. Манай үйлэдбэриие хурдан түргэнөөр хүгжөөлгын гол нүхэсэл болохо алмалта арьбалалтые нарипаар сахиха шухала байһан тухай эндэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда парти үүсхэл эдэбхи болон ухамай һүбэлгэн бодолые улам бадаруулха, гаргаша багатайгаар арадай ажахын эсэсэй үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаха харгы замуудые зохёохы ёһоор бэдэрхэ арга олгоһон шэнэ түхэлэй экономическа ухаан бодолые бүридүүлэн хүгжөөхэ байна гэжэ М. С. Соломенцев тэмдэглээ. КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) Пленумһээ хойшо абаһан эршэ дэлисээ, хүсэл эрмэлзэлээ алдангүй үйлэдбэри дээрэ, ажахын ба соёлой байгуулалтын бүхы участогуудта жэшээтэ һайн журам, эмхидхэл тогтоохо шухала.

Эмхидхэлэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин таһаршагүй хубинь болодог гүйсэдхэлгые хинан шалгалгые һайжаруулангүй, хараалагдаһан түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэжэ, эмхидхэл һайжаруулжа, гурим журам бэхижүүлжэ шадахагүй байнабди. «Бүхы хүдэлмэриин, бүхы политикын гол удха шанарынь болоно» — гэжэ В. И. Ленин ажал хэрэгые гүйсэдхэн бэелүүлгын, хиналтын удха шанарые сэгнэдэг һэн.

Имагтал хиналта шалгалтада бүхы ажалшад өөһэдыгөө бодотоор харуулжа шадаха юм гэжэ В. И. Ленинэй тоолодог байһаниинь мэдээжэ. Бүгэдэ арадай, үргэн ехэ, хаа хаанагүй тодо нарипаар, үнэн сэхээр хэгдэһэн хиналта мүнөө совет хуули ёһонуудые, социалис ажабайдалай ёһо гуримуудые, коммунис зан ябадалые нарипаар сахилгын гол зүйлнүүдэй нэгэниинь болоно.

Манай демократическа хиналтын ажал ябуулгада партийна хиналтын онсо һуури эзэлдэг байһаниинь мэдээжэ. Бүхы эхин партийна организацинууд хиналта хэхэ эрхэтэй, тэдэнэй туд бүхэнэй энэ эрхээ, үргэн ехэ арга боломжонуудаа эдэбхитэйгээр хэрэглэхэ байһаниинь тон шухала.

Удаань һургуулиие хубилган шэнэлэлгын асуудалнуудта, коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулагшадай, дүлэтэ патриодуудай ба интернационалистнуудай, үзэл сурталаараа хатуужанги, парти болон арадтаа үнэн сэхэ хүнүүдэй шэнэ үетэниие хүмүүжүүлхэ зорилгонуудта М. С. Соломенцев тогтожо хэлэбэ.

Эб найрамдалые ханган бэхижүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн парти болон Совет гүрэнэй уласхоорондын ажал ябуулгын асуудалнуудта үгэ доторөө анхаралаа ехээр хандуулһан байгаа.

Этигэл найдалыетнай саашадаашье харюулхые оролдожо, партиин агууехэ хэрэгтэ, арадай хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, дүй дүршэлөө, эрдэм мэдэсээ элсүүлэн зорюулхаб гэжэ депутатда кандидат һунгагшадые найдуулаа.

(ТАСС).

1984
МАРТЫН
4
СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта

ТУЙЛАҺАНАА АРЬБАДХАХА

Хоринн райондо КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба

КПСС-эй XXVI съездын болон партиин ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, үнгэрэгшэ жэлэй туршада Хоринн ароной ажалшад Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадалсажа, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаһанайнгаа түлөө КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

Хори һууринай соёлой байшанда баярай оршон байдалда энэ үндэр шагнал барюулгада зорюулагдаһан ароной ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэдэй суглаан болобо.

1983 оной хугасаада ароной промышленна предприятинууд гүрэндэ продукци худалдаха түсэбтэ даабаряа 102,7 процент дүүргэһэн байна. Илангаяа Хүрбын, Дээдэ-Үдын леспромхозууд, Дээдэ-Тайлсын, Хоринн мехлесхозууд, Госкомсельхозтехникын районно нэгэдэл болон бусад предприятинууд онсо шалгаржа, социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ дабшаа.

Тэрэшэлэн ароной совхозуудай таряан ажалай хүдэлмэришэд, урдынхида орходоо үндэр ехэ амжалта туйлаһан байна. Таряа тушаалгын түсэб 179 процент дүүргэгдэжэ, гүрэнэй амбаарта оруулагдаа һэн. Ароной булта шахуу ажахынууд һү, мяха, нооһо гүрэндэ худалдалгаар даабаринуудаа мүн лэ үлүүлэн дүүргэһэн юм.

Ароной ажалша коллективүүдэй суглаае партиин райкомой нэгэдэхи секретарь П. В. Бахаев нээжэ, КПСС-эй областной комитедэй нэгэдэхи секретарь А. М. Беляковто үгэ үгэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан, Хоринн ароной ажалшадые нүхэр А. М. Беляков халуунаар амаршалаад, түрэл Коммунис партиин ЦК-гай декабриин (1983 он), февралиин (1984 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, урдань туйлаһан амжалтануудаа бүри арьбадхажа, түсэбтэ табан жэлэй эсэс хүрэтэр бүри һайнаар ажаллахые хүсэхэ зуураа, үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлүүлхыень, бүтээн гаргаха продукциин шанар һайжаруулхыень, ажалай журам улам шангадхахыень хүсэбэ.

— Манай совхозой коллектив үнгэрэгшэ жэлэй туршада гүрэндэ һү, мяха, тоһо, ороо һо таряа тушаалгаар даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ гараһан юм. — гэээд, Хүрбын совхозой директор К. К. Дубинин үгэеэ эхилбэ. — Совхозой һаалишад, малшад, хонишодой дунда социалис мүрысөөн эмхидхэл һайнтайгаар ябуулагдажа байна. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ хабаадалсан, гүрэндэ мяха худалдалгаар хахад жэлэй түсэб февралиин 17-до дүүргэгдээ. Мүн һү тушаалгаар кварталай түсэбтэ даабари март һарын 25 болотор дүүргэгдэхэ юм.

— Үнгэрэгшэ жэлдэ манай Дээдэ-Тайлсын совхозой коллектив урдаа табиһан зорилгонуудые эрхимээр дүүргэһэн байна. Гүрэндэ һү тушааха түсэб — 112, мяха — 114, нооһо — 105, таряа — 100, хартаабха 324 процент дүүргэгдээ, — гэжэ Дээдэ Тайлсын совхозой һаалишан М. Д. Хайрутдинова үгэ хэлэхэдээ, элидхэнэ. Совхозой ажалшадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ механизаторнууд М. В. Белых, И. П. Кучумов, Х. Б. Гайнутдинов, Н. И. Умнов болон бусад илаһан байха юм. Мүнөө түл абалгын халуун хаһа ябажа байнхай. Ажахымнай хонишод абаһан хурьгадаа гарзагүйгөөр түлжүүлхын түлөө тэмсэнэ. — Улаан тугта хүртэһэн манай ароной ажалшад саашадаа бүри һайнаар, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаха уялгатай, — гээд тэрэ үгээ түгэсхэбэ.

Тиихэдэ Анаагай совхозой ахалагша хонишон Б. Д. Дондоков, Үдын совхозой ахамад зоотехник В. Х. Халматов гэгшэд мүн лэ үгэ хэлэһэн байна.

КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь П. В. Бахаев, баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ароной арадай ажахын элдэб һалбаринуудта эрдэм наукын туйлалтануудые, ажалай түрүү дүй дүршэлые эдэбхи ехэтэйгээр хэрэглэн, үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлүүлхые, продукциин шанар һайжаруулхые, ажалай журам шангадхан ажаллахыемнай дамжуулгын Улаан туг — үндэр шагнал манниие уряална, уялгална гээд тэмдэглэбэ.

КПСС-эй ЦК-да эльгээгдэхэ баярай бэшэг суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаба.

Г. БАДМАЕВ,
манай корр.

...НГАЛТЫН ...ЭСХЭЛЭЙ ...ЛЭДХЭЛ

...ан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй ...ор үсөөхэн үдэр үлэшэбэ. Совет хүнүүд ...тэрэнэй Центральна Комитедые бүри ...бүгэдэ арадай энэ һайндэрые угтажа

...рда тээхи кампани СССР-эй Конституциин ...дай политическэ болон ажалай тон ехэ ...он байдалда үнгэржэ байна. Һунгуулиин ...участогуудые байгуулга, депутадуудта ...дэбжүүлтэ, тэдэниие бүридэлдэ абалга ...болзортоо үнгэрөө. Мүнөө депутадуудта ...һунгагшадтайгаа уулзажа байна.

...нуудта, һунгуулиин участок бүхэндэ агит... тээ һунгагшадай клубууд байгуулаг... дунда ниитэ-политическэ, ойлгуулам... мэри ябуулна. Агитаторнууд, лекторнууд, ...эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ...нүүдэй ажаһуудаг газарта, хэлын һуу... ртэ, отаранууд дээрэ хүдэлдэг малшадай ...үнгэргэнэ, лекци, элидхэл уншана, ки... нүүдые харуулна. Эдэ бүхы хэмжээ ябуул... йна организацинууд хүтэлбэрилнэ.

...лис Республикануудай Союзай бүхы һун... эдтэ Советскэ Союзай Коммунис пар... на Комитедэй Хандалгые Эхэ оронойнгоо ...адли баяр баясхалантайгаар угтажа аба... мнай ажалшад һунгалтын үдэрые ажалай ...тахын түлөө эрмэлзэнэ. Байгша оной нэ... ай түсэб болзорһоонь урид, һунгалтын ...ын түлөө социалис мүрысөөн хаа хаана... йсатайгаар дэлгэрэнхэй. Энэ үнэтэ үүсхэл ...национно, судна бүтээлгын, шэлэй заво... скэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын, ...ам-молибденэй комбинадуудай болон бу... приятн, организацинуудай коллективүүд

...та һунгалтын үдэр болотор хэгдэхэ хү... ехэ. Партийна, профсоюзна, комсомолой ..., һунгуулиин округ болон участогуудай ...гэшүүд һунгагшадай дунда ябуулжа бай... тическэ, ойлгуулгамжын хүдэлмэриин хэм... хэ, коммунистнууд болон партийнабэшэ хү... лэй депутадуудта кандидадууд тухай хөө... Харуулан ойлгуулха агитаци хаа хаана... эн һайжаруулха хэрэгтэй.

...дтэ газетэ бүхэнэй редакцинуудай хүдэл... урда тон харюусалгатай зорилгонууд та... һунгалтада бэлэдхэхэ талаар партийна ор... эмхидхэлэй болон политическэ хүдэл... дүй дүршэлые идхан дэлгэрүүлхэ шухала. ...и политическэ зорилгонуудые шиидхэхэ, ...лтэ хэрэглэмжэнүүдые хангаха талаар Со... и тэрэнэй органуудай олон талын ажал ...нөөр харуулха зэргэтэй. Соведүүдэй бүгэ... мократическа шэнжын хүн зонтой тэрэнэй ...ым бэхижэжэ байһаниие тодорхой жэшээ... руулха гээшэ газетын редакци бүхэнэй нэрэ ...болоно бшуу», — гэжэ СССР-эй арбан нэ... ай Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл... тэй холбоотой партийна организацинуу... уд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол соо

...айгаа һунгалтые эмхидхэлэй-техническэ та... асуудалда анхарал ехээр табиха хэрэгтэй ...участогуудай байра эртээнһээ бэлдэгдэн гоё ...эглэгдээд, тэндэ һунгуулиин бүхы доку... ргадаад, кабина, урна болон бусад хэрэг... гдэхэ ёһотой. Сагай уларилай эрид хубн... болозко, элдэб эсын бэрхэшээлнүүдшье ...мэһээ һунгуулиин участогуудые гэрэлтүүл... бэлэн байлгаха, эдеэ хоолой эмхи зургаа... үдэлмэрөө эмхитэйгээр эрхилхэ болоно. ...оймнай үргэн уужам тала дайдаар, үндэр ...хабшуугаар байрлаһан фермэ, гүүртэ, ота... хүдэлдэг малшадые, холын хойто нюта... тайга соо байһан модошод, барилгашад, ...огуудые һунгалтада саг болзортонь хабаа... тиимэшье хүнгэн хэрэг бэшэ. Тэдэниие саг ...хангаха асуудалнууд эртээнһээ дууһан хэ... байха ушартай. Һунгалтын үдэр хэлхээ ...үдэлмэрилэгшэдэй урда тон харюусалгатай ...бигдана.

...гуулиин участогуудта, агитпунктнуудта ...списогэй шалгалта ябажа байна. Энээниие ...нь, нарипаар үнгэргэлгэ тон шухала. Юуб ...улиин үдэр хэн, хаана байхаб, ондоо тээшэ ...унгаха эрхын үнэмшэлгэ абаа гү, али ямар ...нгуулиин участогта ерэжэ шадахагүйб, тэ... шинаар урна эльгээхэ гү гэжэ элирүүлэг... Юрэдөө бэлэдхэлэй хүдэлмэриин шалгалтые ...ргоо һаа, һунгалтын үдэр участогуудай ко... үдтэ ехэ хүнгэн байха һэн.

...ууд һунгалтын үдэрые ехэ баяр баясхалан... байдалда үнгэргэдэг заншалтай болонхой. ...эниие һайнаар хангахын тула худалдаа ...оёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэ... ээнһээ бэлэдхэл хэхэ зорилготой. Һунгуулиин ...эй дэргэдэ буфет, столово гэхэ мэтэ хүдэл... нцерт харуулагдаха, хүнүүдэй сэнгэхэ, һайн... туһатайгаар үнгэргэхэ оршон байдал түхеэ... ой. Холын һуурин тосхонуудта, мал ажалай ...участогууд дээрэ ажаһуугшад орхигдохо ёһо... оёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд ошожо кино, ...улха, элдэб наада эмхидхэхэ зорилготой.

...Э ҺУНГАГШАД! СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТНУУД БОЛОН ПАРТИЙНА... ҮҮДЭЙ НЭГЭДЭЛЭЙ КАНДИДАДУУДАЙ ...ГАА ҮГЭХЫЕТНАЙ КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬ... ЕТ УРЯАЛНА. НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР ...ГЭХЭДӨӨ, ТААНАР КОММУНИЗМ БАЙ... ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ПАРТИИН ...ХЭ ШЭГЛЭЛДЭ ҮНЭН СЭХЭ БАЙҺАНАА ...ИН ГЭРШЭЛХЭТ» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай ...оо хэлэгдэһэн үгэнүүдые үнэн зүрхэнһөө ...угтажа абаһан республикымнай ажалшад ...айн бэлэдхэл хэжэ байна. Эндэ жэжэ юумэн ...й. Тиимэһээ партийна, совет, профсоюзай, ...ажахын организацинууд энэ асуудалда онсо ...табиха уялгатай.

...ГНАЛ

...ранспортдо удаан ...рэтэйгөөр ажал... лөө, түрэһөөр 60 ...тэйнь дашарам... н-Үдын авиапред... альник Алексей ...Катаевые Буряа... Верховно Сове... ум Хүндэлэлэй ...агнаба.

* * *

...н ажахын орга... жэлэй туршада ...р ажаллаһанайнь ...өр 50 наһа гүй... дашарамдуулан, ...ээмэнэй продукт... бликанска управ... альник Василий ...Железняковые ...ССР-эй Верховно ...зидиум Хүндэлэ... ар шагнаба.

* * *

Партийна болон совет органуудта олон жэлэй туршада аша үрэтэйгөөр ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Түнхэнэй районой арадай депутадуудай Толтойн сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Даба Гомбоевич **Замбаловые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаба.

* * *

Совет болон ажахын органуудта олон жэлэй туршада аша үрэтэйгөөр ажаллаһанайнь түлөө түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Сэлэнгын районой Новоселенгинскын сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Алексей Карпович **Алейнигые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаба.

...Р-эй Министрнүүдэй Соведтэ

...ой мартын 11-нэй, воскресениин, амаралтын үдэ... ын 9-нэй пятницада болгохо гэжэ СССР-эй Ми... эй Совет тогтообо.

ХАА ХААНАГҮЙ ЖЭГДЭЭР ХҮДЭЛХЭ

ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ШЭНЖЭЛЭЛ

Түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэл хүсэндөө оробо. Энэмнай КПСС-эй Центральна Комитедэй декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө эршэтэй шударгыгаар хүдэлхэ хаһа болоно. Буряадай АССР-эй Статистическэ управленидэ бүридхэгдэн согсологдоһон январь һарын дүнгүүдые харахада, республикын промышленна предприятинууд продукци худалдаха түсэбөө 100,2 процент дүүргэһэн байна. Ажалдаа ехэ харюусалгатайгаар хандажа, социалис мүрысөө ашаүрэтэйгөөр эмхидхэн хүдэлһэн коллективүүд эли тодо амжалтануудые түйлаа. Тэдэнэй тоодо Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын, хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээлгын, «Электромашина», шэлэй, Тимлюйн цементын гэхэ мэтэ заводуудай, «Бурятэнерго» управлениин, «Гусиноозерская» шахтын, Зэдын вольфрам-молибденэй, Сэлэнгын целлюлозо-картоной, нарин сэмбын комбинадуудай коллективүүдые нэрлэлтэй. Тэдэнэй болон бусад түрүү коллективүүдэй эршэтэ ажалай ашаар республикын промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 3,6 процентээр дээшэлһэн байха юм.

Гэбэшье республикын 186 промышленна предприятинуудай 26-ниинь продукци худалдаха түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Энэ ниитэ тоогойнь 14 процент болоно. Тэдэнэр бүхы дээрээ 2 миллион 737 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө дутуу гаргаа. Энэ дүн нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө холо үлүү байһаниинь гэмшэлтэй. Продукци худалдалгаар илангаяа ехэ гээгдэлдэ «Буржелезобетон», кондитерскэ промышленностиин нэгэдэлнүүд, Худанай, Баргажанай, Хориин леспромхозууд, Загорскын ханын материалнуудай, киномеханическа заводууд ороһон байна.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленум дээрэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаа һэн. Теэд энэ талаар түйлалтымнай бирагүй байһаниинь халагламаар. Нёдондо жэлэйхитэй жэшэжэ үзэбэл, республикын промышленностиин ниитын ажалай бүтээсэ 3,4 процентээр дээшэлһэн байна. Теэд энэ талаар түсэб дүүргэгдээгүй, оройдоол 99,9 процентдэ хүргэгдэһэн байна бшуу. Эндэ «Татарскй ключ» карьероуправлениин, Элхиин авто-заһабарилгын, Таловкын түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдэй, Үнэгэтэйн үрэ жэмэсэй заводуудай, «Забайкаллес» нэгэдэлэй олонхи леспромхозуудай коллективүүд хойшо татаа.

Хэлсээнэй ёһоор харьяата предприятинуудаа гаргаһан продукцяараа хангалга нёдондо жэлэйхиһээ муу байгаа. Энэ талаар аяар 53 предприяти хэлсээтэ уялгаяа дүүргэжэ шадаагүй. Тиигэжэ 6,5 миллион гаран түхэригэй продукци саг соогоо хэрэглэгшэдтэ хүргэгдөөгүй байна. Тэдэнэй тоодо 100 гаран электродвигатель, 130 тонно шэрээгдэмэл түмэр зүйлнүүд, модон, хюрөөдэмэл материал, хирпиисэ, шэл, оёдолой болон кондитерскэ зүйлнүүд оролсоно. Гэхэтэй хамта эдэ бүхы зүйлнүүд нёдондонойхиһоо багаар гаргагдаа гэжэ тэмдэглэлтэй.

Продукциин өөрынь үнэ сэнгые доошолуулха талаар зарим тэды амжалта Сэлэнгын ЦКК, Хяагтын плавико-шпадай рудник, Тимлюйн асбо-цементнэ зүйлнүүдэй завод гэхэ мэтэ предприятинуудта түйлагдаа. Гэбэшье парти, правительствын энэ шухала даабарие дүүргэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаһан коллективүүд үшөөл бии. Тэдэ дутагдалнуудые дары усадхаха шухала.

Жэлэй эхинһээ жэгдэ һайнаар ажалаа эрхилхэ гээшэ саашанхи амжалтын эшэ үндэһэн болохо ёһотой. Тэрэниие ойлгожо, түрүүшын үдэрһөө шударгы оролдосотойгоор хүдэлһэн коллективүүдэй хүсөөр лэ республика дотор январь һарын түсэбһөө гадуур 4 миллион киловатт-час электрын, 2 мянган гектакалори дулаанай элшэ хүсэн үйлэдбэрилэгдэһэн, 4,9 мянган тонно шулуун нүүрһэн малтагдаһан, 17 мянган түхэригэй прибор болон автоматизациин хэрэгсэлнүүд, 141 мянган түхэригтэ мал ажалай ба тэжээл буйлуулгын машинанууд бүтээгдэһэн байна. Мүн 0,8 мянган тонно клинкер, 0,2 мянган тонно цемент, 0,1 миллион хабтагай шифер гаргагдаһан, 31 тонно ноoһон угаагдаһан, 6 мянган дотор ба 5 мянган гадар трикотаж хубсаһан оёгдоһон, хэдэн тонно загаһан олзоборилогдоо, колбаса, хилээмэн ба хилээмэнэй зүйлнүүд үйлэдбэрилэгдөө.

Үйлэдбэриин хэмжээе үргэдхэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын хажуугаар продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэ онсо анхарал табигдадаг гээшэ. Эрхим шанартай продукци гаргаха талаар республикын промышленность нёдондо жэлэй энэ үеын дүнгые 2,8 процентээр үлүүлээ. Гэбэшье хараалагдаһан түсэб дүүргэгдэнгүй үлэшэһэн байна. Эрхим шанартай продукци гаргаха талаар «Электромашина», Тимлюйн асбо-цементнэ зүйлнүүдэй ба цементын заводууд, нарин сэмбын комбинат, «Туяана» нэгэдэл гэхэ мэтэ коллективүүд яһала амжалтатай. Гэбэшье энэ талаар хойшо татагшадшье үшөөл олон.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭГШЭД

1. Ципиканай прийск — 144,6 процент
2. Загарайн карьероуправлени — 128,4 процент
3. «Гусиноозерская» шахта — 126,7 процент
4. «Бурмясопром» нэгэдэл — 121,1 процент
5. Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдэй завод — 112,6 процент
6. «Теплоприбор» завод — 110,3 процент
7. Хяагтын плавико-шпадай рудник — 110 процент
8. Элхиин авто-заһабарилгын завод — 108,5 процент
9. «Бурятавторемонт» нэгэдэл — 107,1 процент
10. Хүртэйн леспромхоз — 107 процент
11. Гадар трикотаж хубсаһанай фабрика —105,2 процент
12. «Бурятферммаш» нэгэдэл — 104,3 процент
13. БМДК — 102,9 процент
14. Онохойн модоной комбинат — 102,6 процент
15. Шэлэй завод —103,3 процент

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН — олоной зохёохы эдэбхи

ҮҮСХЭЛШЭД УРМАТАЙ

— Манай нарин сэмбын комбинадай бүд нэхэгшэ Г. А. Кондратьева 3,5 жэлэйнгээ түсэбтэ даабарие СССР-эй Верховно Советэй һунгалтын урда тээ дүүргэхэ гэһэн үүсхэл гаргаһан байна. Тэрэнэй үүсхэлыень комбинадаймнай 22 хүдэлмэришэд дэмжээ һэн. Мүнөө Г. А. Кондратьевагай ажалай календарь дээрэ байгша оной апрель һарын үдэрнүүд һэхэгдэжэ байна. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй эхилһээр тэрэ 6630 метр бүд нэхэн гаргаа.

Ноoһо угаагша Н. М. Миронова 4 жэлэйнгээ түсэбтэ даабарие СССР-эй Верховно Советэй һунгалтын үдэр сүм дүүргэхэ гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Тус үүсхэлыень комбинадаймнай 10 хүдэлмэришэд дэмжэһэн юм. Тэрэ түсэбһөө гадуур 389 тонно ноoһо угаагаа. Н. М. Миронова 1984 оной ноябрь һарын тоосоогоор мүнөө ажаллажа байна.

З. ВАСИЛЬЕВА,
комбинадай социалис мүрысөөнэй талаар инженер.

АМЖАЛТАТА АЖАЛААР

Кикын оньһожоруулагдамал ой модоной ажахын коллектив январь һарада эршэтэй һайнаар хүдэлжэ гараба. Модо бэлэдхэлгын түсэб эндэ 110 процент дүүргэгдээ. Мүн модо зөөлгынгшье түсэб үлүүлэгдэһэн байна. Эндэ модо зөөдэг машинануудай экипажнуудай хубита ехэ. Тэдэнэр үнгэрэгшэ һарада түсэбөөр хараалагдаһан 1300 кубометрэй орондо 1500 кубометр модо зөөһэн байха юм.

Тиихэдэ нормативна сэбэр продукци гаргаха түсэб сүм дүүргэгдээ. Түсэбһөө гадуур 60 кубометр хюрөөдэмэл материал гаргагдаһан байна.

В. РУБЦОВ.
Прибайкалиин район.

ЗОРИҺОНДОО ХҮРЭХЭБДИ

БҮХЫ совет арадтаяа адляар, манай оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй коллектив түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлые ажалай ба политическэ үндэр ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр эхилээ һэн. Партиин XXVI съездын болон КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, табан жэлэй үнгэрһэн гурбан жэлэй туршада үйлэдбэриеэ үргэдхэхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха талаар түйлаһан дүнгүүд согсологдоо. Тиихэдээ энэ хугасаа соо яһала амжалтатай гараабди гээд тэмдэглэлтэй.

Жэшээлэн хэлэбэл, үнгэрэгшэ жэлэй түсэбүүд бүхы технико-экономическа талаараа сүм бэелүүлэгдээ. Абаһан социалис уялгануудаймшье амжалтатайгаар дүүргэгдөө. Тиигэжэ түсэбөөр хараалагдаһанай ёһоор, 23 миллион 515 мянган түхэригэй продукци худалдаха байбал, энээнээ 555 мянган түхэригөөр үлүүлээбди. Продукци худалдалгын хэмжээн, 1982 онойхидо орходоо, 11,3 процентээр дээшэлһэн байна. Харин товарна продукци гаргалгын түсэб 586 мянган түхэригөөр үлүүлэгдэжэ, 1982 онойхиһоо 10,1 процентээр ехэ болоо.

Мүн нормативна сэбэр продукци гаргаха түсэб 101,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 103,2 процент дүүргэгдэһэн байна. Тиихэдэ оёдолой 42 зүйлэй эд бараа худалдаа наймаанда эльгээхэ хэлсээтэ уялгаяа гүйсэд бэелүүлжэ, түсэбһөө гадуур 1 миллион 712 мянган түхэригэй эд бараа худалдаанда гаргаһан байнабди.

Коллективэйнгээ энэ ехэ амжалта түйлахада хэрэгтэ манай түрүүшүүл горитой хубитаяа оруулна гээшэ. Нэгэдэлэймнай 311 хүдэлмэришэд 1983 онойнгоо түсэб бүри ноябриин 7-до дүүргээ һэн. Мүнөө 113 хүдэлмэришэднай 1985 оной түсэбөөр ажаллажа байнхай. Тэдэнэй дунда Людмила Николаевна Хромиченко, Татьяна Ивановна Почерней, Розалия Иосифовна Жаркой болон бусадые нэрлэлтэй.

Гүрэнэй Шанарай тэмдэгтэй продукци гаргаха түсэбөө 110,3 процент дүүргэнхэй. Энэмнай 1982 онойхидо орходоо 31 процентээр дээшэ болоно. Гэбэшье энээгээр һанаагаа амархаар бэшэ. Юуб гэхэдэ, гүрэнэй Шанарай тэмдэгтэй продукциин хэмжээн бүхы продукциин оройдоол 9,7 процент болоно. Тиимэһээ бидэ 1984 ондо энэ дүнгөө һайжаруулхын тула оролдолго гарганабди. Һаяхан тус асуудал нэгэдэлэй директорнүүдэй совет дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, нэгэдэлэй филиал бүхэндэ гүрэнэй Шанарай тэмдэгтэй продукциин хэмжээ үргэдхэхэ талаар тодорхой даабаринууд үгтэһэн байна.

Үйлэдбэриин үлэгдэлнүүдһээ продукци бүтээн гаргаха түсэб 106,8 процент дүүргэгдэһэн гэхэ гү, али 476,4 мянган түхэригэй иимэ продукци гаргагдаһан байха юм. Түсэбһөө гадуур 113 мянган түхэригэй сээр олзо эндэһээ абтаа.

Гэхэтэй хамта үйлэдбэримнай хододоо жэгдэ һайнаар хүдэлөө гэхын аргагүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ илангаяа муугаар Бабушкинай филиал хүдэлһэн байна. Энэ мэтын дутагдалнуудые усадхажа, ажалаа һайжаруулха эрид зорилго урдаа табинхайбди. Тиин эмхидхэлэй-техническэ, түсэблэлгын ба ажалай журам һайжаруулха элдэб хэмжээнүүд хараалагдаа. Тэдэнэй дундаһаа, тусхайлан хэлэбэл, бригадна подряд үйлэдбэридөө бүри үргэнөөр нэбтэрүүлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха юм.

Мүнөө үедэ нэгэдэлэймнай бүхы хүдэлмэришэдэй 67 процентнь энэ, түрүү гуримаар хүдэлнэ. Бригадна гуримаар хүдэлхэдэ, ашаг үрэ ехэтэй байһыень бидэ ойлгонхойбди. Нёдондо жэлэй март һарада гол предприятиимнай эсхэлгын цехтэ, хоёр халаанай коллективүүдые нэгэдхэжэ, комплексно бригада эмхидхэгдээ һэн. Энэ бригада жэл шахуу хугасаа соо хамтын нэгэ нарядаар, салин хүлһэеэ хүдэлмэриингөө эсэсэй дүнгөөр, ажалдаа хабаадаһанай коэффициентээр хубаарилан абажа хүдэлнэ. Тиин, хараад үзэхэдэ, тус бригадын ажалай бүтээсэ бусадайхиһаа холо үлүү. Журамыньшье эндэ һайн.

Тэдэнэй жэшээгээр энэ жэлдэшье бригадна гурим нэбтэрүүлхэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ зорилготойбди. Ойрын үедэ бэлэдхэлэй үйлэдбэри, механическа цех гэхэ мэтэ участогууд хамтын подрядта оруулагдахаар хараалагдана. Техническэ хиналтын таһагай шалгагшад мүн лэ бригада болон нэгэдэнхэй, хамтын подрядта ороходоор бэлдэжэ байна. Тиигэжэ шэнэ гуримаар хүдэлэгшэдэй тоое 73,4 процентдэ хүргэжэ, үйлэдбэриингөө ашаг үрые дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха, ажалай болон түсэблэлгын, тэрэниие дүүргэлгын журам шангадхаха зорилготой гээшэбди.

Ажалаи бүтээсэ үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ эрдэм, техникын шэнэшэнэ түйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлгэ эрид нүлөөлхэ ёһотой гээд КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленум дээрэ тэмдэглэгдээ һэн. Энэ талаар манай нэгэдэлдэ нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэдэг гээшэ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ 93 янзын оньһон түхеэрэлгэ үйлэдбэридөө нэбтэрүүлһэн байнабди. Эндэ хүнжэл хүшэдэг «Яманчи» гэжэ япон фирмын машина, «ВТО» түхэлэй венгерскэ пресс гэхэ мэтэ хари гүрэнүүдһээ асарагдаһан оньһон түхеэрэлгэнүүд бии. Бэшүүрэй филиалда эсхэн бэлэдхэлгын шэнэ цех һэльбэн заһабарилагдаһан байра соо нээгдэжэ, ашаглалгада үгтөө. Сэлэнгын районой Тамша тосхондо Гусиноозерско филиалай нэгэ цех ашаглалгада оруулагдаа. Мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмэ шэнэ машина, аппарадуудые тодхоһон тус цехтэ хүдэлмэришэдэй ажалай эрхэ байдал һайжаруулагданхай, бүтээсэньшье нилээд дээгүүр болоо гээшэ.

«Шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ һайнаар ажаллажа эхилхэ, урдамнай ушарха үсөөн бэшэ бэрхэшээл түбэгүүдые дабажа, ажалайнгаа эршые саашадань дээшэлүүлхэ гээшэ тон шухала»,— гээд КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленум дээрэ тэмдэглэгдээ һэн. Тэрэнэй тулада бидэ үнгэрһэн жэлэйнгээ дүнгүүдые наринаар шэнжэлэн хаража, дутуу дундануудаа усадхаха, үйлэдбэриингөө нөөсэнүүдые элирүүлэн хэрэглэхэ зорилго табинхайбди. Мүн ажалай сагые һамшааха ябадал хороохо, бүтээн гаргаһан продукциингаа шанар һайжаруулха талаар мүн ехэ хүдэлмэри ябуулхабди. Мүнөө предприятимнай бүхы стандартнууд һэлгэгдэнхэй. «Шанарай үдэрнүүд» саг үргэлжэ үнгэргэгдэнэ. Цехүүд, бригаданууд болон филиалнуудай хоорондын социалис мүрысөөн нэн түрүүн продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдана.

Продукциингаа ассортиментые һайжаруулха талаар горитой хүдэлмэри ябуулагдаха зэргэтэй. Хубсаһанай модельнүүдые һайжаруулха, фурнитура тааруулха оролдолго гаргагдана.

Гараар хэгдэдэг хүшэр ажалые хүнгэлжэ, 1990 он болотор үйлэдбэриеэ техническэ талаарнь зэбсэгжүүлхэ комплексно түсэб табиха тусхай координационно совет нэгэдэлдэмнай хүдэлнэ. Тус совет шэнэ технологическа түхеэрэлгэнүүд болон процессүүдые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ, шэнэ эсхэлгэ-бэлэдхэлгын цех ашаглалгада оруулха, тэндэ сүлөөлэгдэһэн байрые һэльбэн шэнэлжэ, ондоо үйлэдбэри эмхидхэхэ, хүдэлмэришэдэй ажалай, ажаһуудалай эрхэ байдал һайжаруулха талаар ехэ оролдолго гаргана. Гэбэшье энэ шэнэ цехэй барилга эхилдэг Главбурятстройн барилгын 4-дэхи управлени хүдэлмэреэ унжагайруулна. Барилгын эхилһэн сагһаа хойшо үнгэрһэн 3 жэл соо сметээр һомологдоһон 900 мянган түхэригэй оройдоол 51 мянганиинь ашаглагдаад байна. Тиихэдэ 1984 ондо энэ барилгада һомологдоһон 300 мянган түхэригэй оройдоол хахадыень ашаглахаар түсэб абанхай. Теэд тэдэ барилганууднай ажалай, ажаһуудалай эрхэ байдал һайжаруулха талаар тон хэрэгтэй байна ха юм.

Тодорхойлон хэлэбэл, энэ талаар бидэ нилээд хүшэр байдалда оронхойбди. Цехүүдые гэрэлтэй болгохо, гоёон шэмэглэхэ, шэнэ техникэ табиха гэхэ мэтэ элдэб оролдолго гаргаашье һаамнай, бүхы арга боломжомнай дууһанхай. Нэмэлтэ байра хаананаа олохобши. Тиихэдэ, складуунай... Хэдэн жэлэй саана баригдаһан энэ түлюур байрануудые мүнөө склад гэхыншье аргагүй. Эндэ бэлэн болоһон продукциие зүйл зүйлөөрнь илгажа, өөр өөрынь эзэлжээгээр худалдаа наймаанай организацинуудта ябуулхын аргагүй. Ябуулагдаха контейнернүүдые гол предприятиин цехһээ гэхэ гү, али филиалнуудһаа ерэһэн машинануудһаа сэхэ ашаалха баатай болонобди. Олонхи ушарта филиалнуудһаа асарагдаһан продукци газаа хэбтэнэ.

Хамһабариин бүхы таһалганууд анханда 600 хүдэлмэришэдтэй, 4 миллион түхэригэй продукци гаргадаг фабрикын хэмжээгээр баригдаһан гээшэ. Харин мүнөө манай нэгэдэлдэ 2500 хүн хүдэлнэ бшуу. Продукциимнай хэмжээн 26 миллиондо хүрэнхэй. Энээгээр жэшээлэн хэлэхэдэ, ямаршье, санитарна ариг сэбэрэй эрилтэ сахиха аргагүй байнабди. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон, манай коллектив ажалайнгаа бүтээсые түсэбөөр хараалагдаһанһаа 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр нэмэжэ доошолуулха гэһэн социалис уялга абаад, район доторoo социалис мүрысөөнэй үүсхэл гаргаа һэн.

1984 ондо үйлэдбэриингөө хэмжээе үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 6,7 процентээр ехэ болгохо, гүрэнэй Шанарай тэмдэгтэй продукци хоёр дахин ехээр гаргаха түсэбтэйбди. Тэрэнэй тула үйлэдбэрие инженернэ хангалтын тодорхой түсэб табигданхай.

В. САВЕЛЬЕВ,
Оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй генеральна директор.

Нарин сэмбын комбинадай ноoһо һамнадаг аппарадай оператор Галина Дмитриевна Никонова 2 жэлэй 11 һарын туршада табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабарие, абаһан социалис уялгануудаа гүйсэд дүүргээ. Мүнөө Галина Дмитриевна арбан хоёрдохи табан жэлэй тоосоогоор ажаллажа байнхай.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ЭД БАРАА—ЭЛБЭГ ЕХЭЭР

Манай С. М. Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой коллективэй урда арад зоной ажаһуудалай хэрэглэмжын эд бараа арбан нэгэдэхи табан жэлдэ бүри ехээр бүтээн гаргаха харюусалгатай даабари табигданхай. Тиин бидэ энэ хугасаа соо, урдахи табан жэлэйхидэ орходоо, шаажан гүйлгэһэн амһарта 1,4 дахин ехээр гаргаха хараа түсэбтэйбди. Энэ зорилгоёо нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхые оролдон, заводоймнай бүхы хүдэлмэришэд, бригаданууд, халаанууд, цехүүд мүрысөө дэлгэрүүлнэ.

Үйлэдбэриин ниитэ хэмжээе үргэдхэхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэ бүхы эрмэлзэл, оролдолгоёо зорюулһан манай коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ нилээд амжалта түйлаһан байха юм. Түсэбүүд болон уялганууднай бүхы технико-экономическа талаараа сүм дүүргэгдээ. Тэрээнһээ уламжалан, бидэ үнгэрэгшэ, 1983 он заводоймнай экономикодо нилээд хүгжэлтэ асараа гээд баталан хэлэхэ аргатайбди.

Табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэймнайшье түсэб, зорилгонууд нилээд хүшэр орёонууд. Энэ жэлдэ бидэ эмаляар хушагдаһан булад амһарта бүтээлгэеэ, розничнэ сэнгээрнь тоолоходо. 4,2 процентээр, шэгнүүрээрнь тоолобол, 6 процентээр дээшэлүүлхэ байнабди. Соёлой-ажаһуудалай ба ажахын хэрэглэмжын эд бараа гаргалга 5,8 процентээр ургаха. Мүн ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын түсэбэй дүүргэлтэ КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэриин үндэһөөр табигдаһан нэмэлтэ даабаритайнь тоолоходо, 104,8 процентдэ хүргэгдэхэ хараатай. Харин товарна продукциин өөрынь үнэ сэн 0,5 процентээр хямдаруулагдаха гэхэ гү, али бүхы заводто 18200 түхэригэй алмалта үгэхэ байна.

Зорилгомнай ехэшье, хүшэршье. Гэбэшье дүүргэмээр. Тэдэнээ заатагүй бэелүүлхые коллективнай эрмэлзэнхэй.

Жэшээлэн хэлэбэл, байгша оной январь һарада товарна продукци гаргаха түсэбөө 103 процент дүүргээ. Түсэбһөө гадуур 35 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа. «Н» тэмдэгтэй продукци гаргаха талаар кварталай түсэб сүм бэелүүлэгдэнхэй. Ажаһуудалай хэрэглэмжын эд бараа худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта эльгээхэ түсэб 104,6 процент дүүргэгдэһэн гэхэ гү, али 13 мянган түхэригөөр үлүүлэгдэһэн байна. Эмаляар хушагдаһан амһарта бүтээхэ түсэб 103,8 процент дүүргэгдэбэ. Эдэ бүхы дүнгүүдээр нёдондо жэлэйхиһээ нилээд ехэ ургалта түйланхайбди.

Энэ бүхы амжалтада манай түрүү бригадирнууд Н. С. Сундукова, Т. Г. Красикова, Г. П. Васильева, Н. Н. Леконцева гэгшэдэй ударидадаг комплексно бригаданууд горитой хубитаяа оруулаа. Тус бригаданууд халаан бүриингөө даабаринуудые саг үргэлжэ 110—115 процент дүүргэдэг заншалтай. Мүн тиихэдэ январиин түсэбые Л. П. Тютринагай ударидадаг бригада 103,3 процент, Н. Н. Автайкинагай хүтэлбэрилдэг хэбшэдэй бригада 104,3 процент дүүргээ һэн.

Хүдэлмэришэдэй хоорондын мүрысөөндэ зураһша А. М. Батуева эрхимлэжэ ябана. Тэрэ мүнөө 1985 оной февраль һарын түсэбөөр ажаллана. Эмаль түрхилгын участогай хүдэлмэришэд Д. Г. Дагбаева, Е. М. Китаева гэгшэд 1985 оной январь һарын тоосоогоор хүдэлнэ.

Хэблэлгын участогай ажалай түрүүшүүл слесарь В. П. Кононенко, хэбшэн Т. В. Савченко, гагнуургшан С. В. Дашиева, хүдэлмэришэн С. А. Молонов гэгшэд январь һарынгаа түсэбые амжалтатай түгэсхэжэ, мүнөөшье габшагайгаар ажаллажа байнхай.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэб болон социалис уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ гээшэ тэдэнэрэй дүршэл шадабариһаа, мэргэжэлһээ, эдэбхи үүсхэлһээ дулдыдана ха юм. И. С. Багидаевай, К. Я. Никоноровой хүтэлбэрилдэг бригаданууд табан жэлэйнгээ түсэб дүрбэн жэлэй туршада дүүргэхэ гэһэн үүсхэл завод доторoo гаргаа һэн. Мүнөө тэдэнэр тус тустаа 1985 оной январь, байгша оной ноябрь һарын тоосоогоор ажаллана.

Н. НОРБОЕВ,
С. М. Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой таһагай начальник.

АЖАЛ... ОМОГОРХ...

ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭЭГ...

«Буржелезобетон» нэгэдэл — 52,1
Кондитерска промышленностиин нэгэ... — 62,7
Худанай леспромхоз — 68,0 процент
Баргажанай леспромхоз — 70,0 про...
Загорскын ханын материалнуудай за...
Киномеханическа завод — 75,3 проц...
Хориин леспромхоз — 76,8 процент
Хандагайн леспромхоз — 82,3 проце...
Итанцын леспромхоз — 84,3 процент
Хандагатайн леспромхоз — 85,1 про...
Хурамхаанай леспромхоз — 88,5 пр...
Байгалай модоной бааза — 89,1 про...
Холбоолжоной нүүрһэнэй уурхай — ...

ШЭНЭ ТУЙЛАЛТАНУУДТА

Һунгагшад В. В. ЩЕРБИЦКИТЭЙ уулзаба

Сугларагшадаар хани халуунаар угтагдаһан В. В. Щербицкий үгэ хэлээ. Үндэр этигэл найдабариинь түлөө баяр баясхалан хүргөөд, ороной гүрэнэй засагай дээдын зургаанда ажалшадай түлөөлэгшэ байха гэшэ үндэр нэрэ хүндэ, тон ехэ харюусалга болоно гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Энэмнай нэн түрүүн Советскэ Союзай Коммунис партида гүйсэд дүүрэнээр этигэлээ элирхэйлһэн ябадал болоно. Партияа манай арад шалгардамал, хамтын вождь, манай бүхы илалтануудай зоригжуулэгшэ тон шухала документнүүд болохо Совет Социалис Республикануудай Союзай бүхы һунгагшадта, эрхэтэдтэ хандаһан КПСС-эй Центральна Комитедэй Хандалга, КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленумэй материалнууд хадаа манай Коммунис партиин һунгуулиин хараа шугамые гүйсэд дүүрэн элирхэйлнэ гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. СССР-эй Верховно Советэй ээлжээтэ һунгалтын социалис демократиие саашань хүгжөөлгэдэ шэнэ, хүсэ ехэтэ түлхисэ болохонь, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбсэбые амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө Украинын ССР КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаа.

Эдэ хоолой болон Энергетическэ программануудые бэелүүлгэ ёһотойл бүгэдэ арадай хэрэг болонхой. Эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтые хурдадхалгын, үйлэдбэриин асари ехэ хүсэ шадалые һайнаар ашаглалгын, бүхы нөөсэнүүдээ гамтайгаар, тааруу зүбөөр гаргашалгын үндэһөөр экономикые хүгжэлтын эршэлагша ба эмхидхэлшэ гэжэ тоолодог юм.

Парти болон арадай нэгэдэл, арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан манай обществын илагдашагүй хүсэнэй ажамидаралта эшэ үндэһэн хододоо байгаа, байнашье, байхашье юм. Энэ бата бэхи нэгэдэл иланга уйдхар гашуудалта үдэрнүүдтэ, Коммунис партиин алдар солото хүбүүн, совет эхэ ороной дүлэтэ патриот, эб найрамдалай түлөө нугаршагүй тэмсэлшэ Юрий Владимирович Андроповой [illegible] совет хүнүүдэй [illegible] байһан үедэ элеэр харагдаа. Хүндэ гээлтын уйдхар гашуудалда абтаад байхадаа, манай арад партиин ленинскэ Центральна Комитедые, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое тойрон бүри нягтаар жагсаһан, ангиин үндэр мэдэрэл ба политическэ ехэ болбосорол харуулһан байна.

Украинын коммунистнууд, ажалшад, бүхы совет хүнүүдтэл адли, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретаряар нүхэр К. У. Черненкын нэгэ дуугаар тэрээн дээрэ һунгагдаһан КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленумэй шиидхэбэриие гүйсэд дүүрэнээр дэмжэн угтаба. Константин Устиновичые манай партиин гайхамшагта ажал ябуулагша, тэрэнэй политикые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэ, дүй дүршэлтэй ба хүсэн түгэс хүтэлбэрилэгшэ, Л. И. Брежнев болон Ю. В. Андроповтой олон жэлдэ хүдэлһэн, хамтаараа найруулан абтаһан шиидхэбэринүүдтэ өөрынгөө ехэ хубитые оруулһан хүтэлбэрилэгшэ гэжэ манай орон доторшье, хилын саанашье һайн мэдэдэг юм. Политическэ дэршэгүй бата нэгэдэлэй, манай ленинскэ партиин нэрэ хүндые улам ургажа байһанай толотомо гэршэ болохонь дамжаггүй.

Оронoй Верховно Советэй урда тээхи һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн табан жэл соо политическэ ехэ удха шанартай олон үйлэ хэрэгүүд болоһон байна. КПСС-эй XXVI съезд болоо үнгэрөө. Тэрэнэй заабаринууд КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд дотор хүгжөөгдэһэн, тодорхойлогдоһон байха юм. Тэдэгээн дотор ниитын ажабайдалай бүхы һалбаринуудай урагшаа хүгжэн дабшалгын гол шэглэлнүүд тодорхойлогдонхой. Үнгэрһэн табан жэлэй политическэ шухалын шухала дүн гэхэдэ, КПСС-эй хүтэлбэрилхы үүргын саашадаа дээшэлэлгэ, манай обществын морально-политическэ нэгэдэлэй бэхижэлгэ мүн болоно. СССР-эй байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойе һайндэрлэлгэ хадаа партиин ленинскэ национальна политикын илан мандаһанай һүр жабхаланта жагсаал боложо үнгэрөө.

КПСС-эй ЦК-гай Хандалга дотор үнэншэмөөр харуулһанай ёһоор, урдахи һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн табан жэл соо манай экономико бүри үндэр хэмжээндэ гараа гэжэ депутадта кандидат саашань хэлэбэ. Үнгэрһэн жэлдэ промышленна үйлэдбэриин хүгжэлтын эршын талаар һүүлэй табан жэл соо эгээл үндэр үрэ дүн түйлагдаа. Республика дотор түсэбһөө гадуур 1 миллиард 945 миллион түхэригэй промышленна продукци худалдагдаһан байна. Промышленностиин талаар 1983 оной Гүрэнэй түгэс зам дээрэ гаргаха зорилгонууд удаа дараалан, түсэбэй ёһоор шиидхэгдэжэ байнхай. Һүүлэй үедэ ажалай бүтээсын булэю түргэнөөр ургажа байһаниинь һайшаалтай. Энэ ажалай түлөөһэнэй гол ёһонуудые удаа дараалан бэелүүлхэ, ниитын хэрэглэмжын фондунуудай хэлбэришэгүй ургалта хангаха, гэр байрын ба социально-соёлой барилгын [illegible] арга боломжонуудые үгэжэ байна.

КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленум дээрэ заагдаһанай ёһоор, ороной экономикодо үзэгдэжэ байгаа һайн хүбилалтануудые эдэбхитэйгээр хүгжөөхэ, тэдэниие бүри тогтууритай болгохо гэшэ манай сэхэ уялга мүн болоно.

Манай бодото байдалай ямаршье талые хаража үзэбэл, хаа хаанагүй ажалшадай ажабайдалай шэнэ шэнжэ шанарай гэршэнүүдые харанабди гэжэ депутадта кандидат онсолон тэмдэглээ. Энэмнай гансал материальна хангалга болоно бэшэ, харин хүнэй дүрбэн тэгшэ, баян дэлгэр ажаһуулгын бүхы талануудые — ниитын тааруу зохид харилсаан болон ажалаар гүйсэд хангалга, хамтын һанал бодол ба нүхэрэй ёһоор бэе бэедээ туһалалсалга, һайн һайхан абари зан болон оронойнгоо эзэн байха мэдэрэл гэхэ мэтые оруулдаг байна. Манай обществодохи хүнэй һуудал байдал гэхэдэ, хүн болон эрхэтэн байха өөрынгөө хаба шадабариие тэрэнэй хүгжөөжэ ба хэрэглэжэ шадахаар бүхы бодото арга боломжонууд, арадай эрдэм һургуули абаха, бэеынгээ элүүрые хамгаалуулха, соёлой түйлалтануудые шудалха арга боломжо, ерээдүйдөө батаар этигэлгэ, һүүлэй пүүлдэ, байгаалиие сахин хамгаалха ба ерээдүйн үетэнэй аша туһада тэрэнэй баялигуудые арьбадхаха тушаа анхарал оролдолго болоно бшуу.

1984 ондо ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур дээшэлүүлхэ ба продукциин өөрынь үнэ сэн нэмээжэ доошолуулха гэһэн манай партиин ЦК-гай уряае оронойнмнай ажалшад түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй габшагай ажалай гол зорилго гэжэ угтан абаһан байна. Энэ уряае бодото хэрэгээрээ бэелүүлжэ эхилэгшэдэй түрүүшын зэргэдэ киевэйхид байха юм. Тэдэ Донецкэ областиин ажалшадтай хамта эсэсэй үндэр үрэ дүнгүүдые түйлэхын түлөө республикын ажалша коллективүүдэй олониитын патриотическа хүдэлөөндэ эхи табиһан юм. КПСС-эй ЦК-гай заабаринууд удаа дараалан бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ январиин, тэрэшэлэн түгэсэжэ байгаа февралиин хүдэлмэриин дүнгүүд харуулна.

Арадай депутадуудай Советүүд хадаа арадай социалис засагай үндэһэ һүүри болодог гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ. [illegible] тар олон һанал бодол ба дурадхалнуудые хараадаа абаха юунтэйшье жэшэшэгүй арга боломжо нээжэ үгэдэг байна. Эгээл нэрэ хүндэтэй хүнүүдые, коллективүүдэй этигэл найдабарида хүртэһэн, харюусалгатай этигэмжэ түлөөлэлгээ ажал хэрэгээ мэдэнгээр бэелүүлжэ шадаха хүнүүдые манай арад засагай зургаануудта өөһэдынгөө түлөөлэгшэдээр нэрлэһэн байна. Эдэмнай ёһотойл арадай депутадууд мүн болоно. Жэшээнь, республика дотор бүридхэлдэ абтаһан СССР-эй Верховно Советэй депутадуудта кандидадуудай хахадһаа ехэнхинь хүдэлмэришэд болон колхознигууд, гурбанайнь нэгэ хуби шахуунь — эхэнэрнүүд юм.

Мүнөөнэй һунгуулиин кампани хадаа бүхы шатын Советүүдэй ажал ябуулгын бодото харалга болоно гээшэ. Һунгагшадай захяанууд хэр дүүргэгдэжэ байнаб гэжэ ехэ анхарал хандуулагдана. Тэдэнэй ехэнхинь саг соогоо дүүргэгдэжэ байнхай. Үйлэдбэриие техническэ талаарнь һэльбэн шэнэлхын, предприятинуудые хубилган үргэдхэхын, гэр байрын, элүүрые хамгаалгын ба соёлой объектнүүдые барихын, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгые һайжаруулхын тула һунгагшадай захяануудаар ехэ юумэн хэгдээ.

(ТАСС).

БАТА, ЛЕНИНСКЭ ХАРАА ШЭГЛЭЛЭЭР

Һунгагшад Б. Н. ПОНОМАРЕВТОЙ уулзаба

Калининскэ областиин ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэд февралиин 24-дэ областной драмын театрта суглараба. Калининскэ һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Советэй Национальностьнуудай Советэй депутадта кандидат — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Борис Николаевич Пономаревтой һунгагшад эндэ уулзаһан байгаа.

Депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур — Калининскэ гүрэнэй университедэй ректор, философиин эрдэмэй доктор А. И. Уваровта үгэ үгтэнэ. Б. Н. Пономаревой ажабайдал болон ажал ябуулга тухай хөөрэхэ зуураа, мартын 4-нэй һунгалтын үдэр коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй бата нэгэдэлэй арадай кандидадуудай түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень тэрэ һунгагшадые уряалба.

Бүхы совет хүнүүдтэл адли, Калининскэ областиин ажалшад парти ба гүрэнэй дотоодын болон гадаадын политикые нэгэн һаналтайгаар дэмжэнэ гэжэ суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Калининскэ областиинхид үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ арга нөөсэнүүдые улам эршэмтэйгээр бэдэрхэ, габшагай ажалаараа ннаг дурата Эхэ оронойнгоо һалбаран хүгжэлтэдэ нүлөөлхэ юм.

Тэрээндэ ехэ нэрэ хүндэ олгоһонойнь түлөө һунгагшадта баяр баясхалан хүргэһэн Б. Н. Пономаревые сугларагшад халуунаар угтаба.

Б. Н. Пономарев иигэжэ хэлээ: һаяхан манай парти болон Совет гүрэндэ ехэ гээлтэ болобо. Манай партиин ба уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ политическэ ажал ябуулагша, социалис Эхэ оронойнгоо дүлэтэ патриот, эб найрамдалай ба коммунизмын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ Юрий Владимирович Андропов наһа бараа. Манай ороной бүхы дэлхэй дээрэ ямар ехэ нэрэ хүндэтэй байһаниинь гашуудалта үдэрнүүдтэ шэнэ хүсэтэйгөөр элирхэйлэн харуулагдаа. Манай арадта шаналал гашуудалаа, талархажа байһанаа мэдүүлхын тула гадаадын 126 ороной 170 гаран делегаци Москва ерэһэн байгаа. Энэ хадаа дэлхэйн политикада Советскэ Союзай ямар ехэ үүргэ дүүргэдэг байһые, эб найрамдал болон арадуудай аюулгүй байдалые хангалгын гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ тэрэнэй үзүүлдэг үүргэ нүлөөе гүйсэд мэдэрһэн ябадал болоно.

Нүхэр Константин Устинович Черненкые КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретаряар һунгалгые, ЦК-гай февралиин Пленум дээрэ тэрэнэй хэлэһэн үгые совет хүнүүд халуунаар һайшаан угтаа һэн. КПСС-эй хараа шэглэлэй, — коммунис байгуулалтын ба эб найрамдалай хараа шэглэлэй уг залгамжалжа, залан сэхэ байһые тэрэ үгэ соогоо баталһан байха юм. К. У. Черненко Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшэ гэжэ һайн мэдээжэ. Тэрэ политическэ, үзэл сурталай ба эмхидхэлэй хүдэлмэриин баян дүй дүршэлтэй, марксистско-ленинскэ теориие зохёолгодо, КПСС-эй Генеральна хараа шэглэлые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ горитой хубитаяа оруулдаг хүн юм. Тэрэ хадаа нугаршагүй интернационалист, эб найрамдалай ба социализмын хараа байдалые бэхижүүлхэ талаар КПСС-эй, Совет гүрэнэй олохон үүсхэлнүүдые зохёон бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадагша болоно гэжэ уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн, демократическа олониитэ мэдэдэг байна. Парти, Центральна Комитет, тэрэнэй хүтэлбэрилхы гол хүсэн Ленинэй хараалһан замаар бата найдамтайгаар дабшана, Агуехэ Октябриин тугта хэлбэришэгүй үнэн сэхэ юм гэжэ совет арад этигэн найдана.

СССР-эй Верховно Советэй һунгалта хадаа ниитын-политическэ ехэ удха шанартай үйлэ хэрэг болоно гэжэ депутадта кандидат хэлэбэ. Һунгалтада бэлэдхэл хаа хаанагүй политическэ ба ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Совет хүнүүдэй зохёохы эршэ хүсэн нилээд ургаа.

Ядерна дайнай аюулһаа дэлхэйе аршалан хамгаалха гэһэн гол зорилготой СССР-эй гадаадын политикада, уласхоорондын байдалда Б. Н. Пономарев дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлэбэ.

КПСС-эй һүүлэй съезднүүдэй найруулан тодорхойлһон Советскэ Союзай уласхоорондын политика уг залгамжална, залан сэхэ байна гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Эб найрамдалые бэхижүүлхын, дайнай аюулые зайсуулан сарахын, бүхы оронуудтай адли тэгшэ эрхэтэй, али алиндань ашатай туһатай харилсаа холбоо тогтоохын тула, тиихэдээ өөһэдынгөө аюулгүй байдалай, союзнигуудайнгаа, ханинарайнгаа аюулгүй байдалай аша туһые сахин хамгаалхын тула бидэ саашадаашье өөһэдһөөмнай дулдыдаһан бүхы юумэ хэхэбди.

Үргэн ехэ дайн байлдаан заабол һүжэрэн дэбэрхэ юм гэһэн һанал бодолые парти, Совет гүрэн урдынхидал мэтэ буруушаана гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ. Эб найрамдалай улам ургажа байгаа түгэлдэр хүсэнүүд империализмын ба дайнай хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэнэ.

Энэмнай нэн түрүүн хүсэн түгэлдэр Советскэ Союз болоно. Энэмнай бүхы социалис хани нэгэдэл болоно. Энэмнай Азиин, Африкын ба Латиин Америкын сүлөөрһэн оронууд болоно. Энэмнай дайнай аюулые улам дэбэргэжэ байдаг империалис политикада зүрюу харша бүхы бусад хүсэнүүд, нэн түрүүн хүдэлмэришэнэй, ниитэ-демократическа ба дайн дажарта эсэргүү хүсэтэ хүдэлөөн болоно.

Дайн дажарай хүсэнүүдтэ эсэргүүсэдэг, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэ дэбжэлтые сахин хамгаалхын түлөө, ажаябаха гэһэн хүнэй эрхын түлөө тэмсэдэг хүнүүдэй түрүү зэргэнүүдтэ коммунистнууд дабшана. Дайн дажарта эсэргүү хүдэлөөе үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ, тэрэнэй элдэб хэлбэрилнүүдэй хоорондохи харилсаае бэхижүүлгэдэ нүлөөлхэ гэшэ манай шухала зорилго болоно гэжэ аха дүү партинууд тон зүбөөр тоолодог байна. Эб найрамдалда тохёолдуулагдажа байһан аюулай империализмһаа үндэһэтэй байһыень үргэн олониитын тодо хурсаар харахынь тула коммунистнууд ехэ юумэ хэнэ.

Эсэсэй эсэстэ совет хүнүүдэй ажалай үрэ дүнгүүд дайн болон эб найрамдалай асуудалые шиидхэлгэдэ тодорхойлхы нүхэсэл болоно гэжэ Б. Н. Пономарев үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ. Промышленностьда, хүдөө ажахыда совет бүхэнэй улам һайнаар хүдэлхэдэнь, хүн бүхэнэй хүдэлмэриин эмхидэл һайнтай, жаяг журамтай, ашаг үрэ ехэтэй байхадань, манай социалис гүрэн хүсэн түгэлдэр болохо, тиигэжэ дайнай аюулые хойшолуулха, саашадаа усадхан сараха арга боломжо улам ургана. КПСС-эй болон Совет гүрэнэй уласхоорондын хараа шэглэл совет хүн бүхэнэй һанал бодолые элирхэйлэн харуулна. Тэрэ дэлхэй дээрэхи бүхы хүнүүдэй аша туһада, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдалай ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын хэрэгтэ харюусана. **(ТАСС).**

ЭРШЭГҮЙ НЭГЭДЭЛЭЙ ОРШОНДО

дадай этигэмжэтэ нюур, Тимлюйн асбоцементын заводой директор В. И. Струневич үгэ абажа, Анатолий Михайлович Беляковой ажалай намтар тухай хөөрөөд, СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидат Анатолий Михайлович Беляковой түлөө нэгэ һаналтайгаар дуугаа үгэхые һунгагшадые уряалба.

Тэрэнэй һүүлээр СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидат Н. И. Калашниковай этигэмжэтэ нюур, Хандалын совхозой парткомой секретарь М. С. Дмитриев үгэ абажа, Николай Иванович Калашниковай ажалай намтар тухай эндэ сугларагшадта хөөрэһэн байна. Һунгалтын үдэр нэгэ хүн шэнги Николай Иванович Калашниковай түлөө дуугаа үгэхыень һунгагшадые тэрэ уряалба.

Удаань һунгагшадай зүгһөө «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто Кабанскын шубуунай фабрикын һаалишан В. А. Игумнова, Сэлэнгын ЦКК-гай директор М. И. Бабчук, Байгал-Худариин совхозой механизатор В. А. Груздев, Кабанскын түбэй больницын врач Л. Т. Борисова, Байгалай модоной баазын хүдэлмэришэн В. И. Васильев гэгшэд үгэ хэлэжэ, депутадуудта кандидадуудта олон захяануудые хэлээ. Жэшээлбэл, шубуунай фабрикын нэгэдэхи отделенидэ, Байгал-Худариин совхоздо болон Выдрино тосхондо соёлой байшангуудые бариха, Тимлюйн асбоцементын заводой хүдэлмэришэдтэ 64 квартиратай байрын гэр бариха, Кабанск тосхондо түбэй канализаци барижа эхилхэ, Шергино—Турунтаево гэһэн харгы заһабарилха гэхэ мэтэ захяанууд үгтэһэн байна.

Удаань А. М. Беляков, Н. И. Калашников үгэ хэлэхэдээ, иимэ ехэ этигэл найдабари үзүүлжэ байһандань баяр баясхалан хүргөөд, тэдэнэй захил дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа, дүй дүршэлөө, эрдэм мэдэсээ зорюулхабди гэжэ найдуулһан байна.

Д. АМОГОЛОНОВ.

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай директор Михаил Иннокентьевич Семеновтой уулзалга болобо.

Энэ суглаае КПСС-эй райкомой секретарь А. П. Цымбалюк нээгээ. А. П. Калашниковой этигэмжэтэ нюур мехлесхозой ахамад инженер С. И. Коченев, М. И. Семеновой этигэмжэтэ нюур, Толтын совхозой директорэй орлогшо В. Б. Будаев гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, депутадта кандидадуудай намтар тухай сугларагшадта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөөд, һунгуулиин үдэр тэдэнэй түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень уряалаа.

Харбяангуудай совхозой директор В. З. Доржиев, районой хэлхеэ холбооной диспетчер Р. А. Семенчук, Түнхэнэй совхозой Шэмхын отделениин партийна организациин секретарь Е. Ф. Зверева, Туранай совхозой малшан П. С. Гармаев, түбэй районно больницын врач Х. Р. Янданова гэгэшэд үгэ хэлэхэдээ, районно больницын комплекс, хилээмэнэй комбинат барилгада, мүн Шэмхэ, Хойто-Гол, Мон болон бусад холын тосхонуудта маршрутна автобус ябуулха хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхыень депутадта кандидадуудта захиһан байна.

Удаань СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадууд А. П. Калашников, М. И. Семенов гэгшэд үгэ хэлэжэ, һунгагшадайнгаа захяа заабаринуудые бэелүүлхэбди гэжэ найдуулаа.

* * *

СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадууд А. П. Калашников М. И. Семенов хоёртой уулзалганууд Түнхэнэй районой Тооро, Түнхэн һууринуудта боложо үнгэрөө.

В. ТУЛАЕВ.

Һунгагшадай суглаае КПСС-эй Ахын райкомой нэгэдэхи секретарь Н. Б. Бужинаев нээхэдээ, СССР-эй Верховно Советэй ээлжээтэ һунгалтын үдэрые совет арад политическэ ба ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда угтажа байна гэжэ тэмдэглэбэ. Тиигээд районойнгоо промышленностиин ба хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хэрэгүүд тухай тэрэ сугларагшадта хөөрөө.

Удаань депутадта кандидат А. П. Калашниковай этигэмжэтэ нюур — партиин райкомой юрэнхы таһагые даагша Х. Д. Хамаганова, депутадта кандидат М. И. Семеновой этигэмжэтэ нюур— Орлигой дунда һургуулиин багша Л. Ш. Гомбоева гэгшэд депутадта кандидадуудай ажалай намтар тухай хөөрэжэ үгөөд, һунгалтын үдэр булта нэгэ хүн шэнгеэр дуугаа үгэхыень сугларагшадые уряалба.

Суглаан дээрэ Ахын геолого-шэнжэлэлгын экспедициин начальник В. Д. Арабжаев, «Коммунизм» колхозой һаалишан В. Л. Сыренова, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь Н. Н. Базаров, «50 лет Октября» колхозой түрүүлэгшэ С. Р. Ангархаев болон бусад үгэ хэлэбэ. Һунгагшад СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуудта захяануудые үгэбэ. Байгаалиин баялигуудые шэнжэлхэ горно түхеэрэлгэнүүдые абаха, «Коммунизм» колхоздо һургуули болон клуб бариха, Аха гол дээгүүр хүүргэ табиха хэрэгтэ туһалха захяануудые тэдэнэр үгэһэн байна.

СССР-эй Верховно Советэй депутадуудта кандидадууд А. П. Калашников, М. И. Семенов гэгшэд үндэр этигэл найдабари үзүүлһэнэйнь түлөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөө.

С. ТОНТОЕВА,
штатнабэшэ корр.

• ТАСС • АПН •
ХИЛЫН СААНАҺАА

БУУ ЗЭБСЭГҮҮДЫЕ ХУРЯАЛГЫН КОНФЕРЕНЦИ

ЖЕНЕВЭ. Химическэ буу зэбсэгүүдые хорихо тухай ерээдүйн уласхоорондын конвенцидэ гараа табиха бүхы гүрэнүүдэй аюулгүй байдалые, аша туһые хангаха хиналта тогтоохо хэмжээнүүд тухай Советскэ Союзай оруулһан нэмэлтэ дурадхалнууд буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар эндэ боложо байһан конференци дээрэ олоной анхарал татаба. ЧССР-эй делегациие толгойлогшо М. Вейвода бүлэг социалис гүрэнүүдэй үмэнэһөө нимэ конвенциин проект бэлдэхэ хүдэлмэреэ эдэбхижүүлхэ документ дурадхаһан байгаа. Ядерна буу зэбсэгүүдые түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэһэн Советскэ Союзай нэгэ талаһаа абаһан уялга тухай, ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые тэрэ хэмдэнь үлөөхэ тухай тэрэнэй дурадхал, нэгэ нэгэндээ эсэргүүгээр сэрэгэй хүсэ хэрэглэхэгүй, эб найрамдал хангаха тухай договор баталха гэһэн НАТО-гай оронуудта хандаһан Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй дурадхал, эб найрамдал хангаха тухай ВНР-эй түлөөлэгшэ Д. Мейстер дахинаа һануулба. Эдэ бүгэдэ дэлхэй дээрэхи түгшүүрилые һуларуулхын, уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхын, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын тула шухала алхам болохо байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Химическэ буу зэбсэгүүдые хорихо гэшэ конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ гол темэнүүдэй нэгэниинь болохо ёһотой гэжэ Норвегиин МИД-эй статс-секретарь Э. Берг мэдүүлбэ. Замбуулинай дайдада, замбуулин сооһоо газар руу хүсэ хэрэглэлгые хорихо тухай Советскэ Союзай дурадхаһан договорой проект һонирхолтой гэжэ тэрэ нэмэбэ.

Энэ сесси дээрэ США-гай делегациин хэлэһэн түрүүшын үгэ гүнзэгы удхагүй байшоо. США-гай захиргаанай хүтэлбэрилэгшэдэй «эб найрамдалта һанаашалганууд» тухай, хүгжэлтэ дэбжэлтэ түйлахын тула «хамтын хүсэлэл оролдолгонуудые гаргаха» тухай делегациие толгойлогшо дэлгэрэнгыгээр шашаба. Баруунай бусад зарим оронуудай түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүд мүн лэ нимэрхүү байшоо. Амгалан байдал тухай нааханууp шашаад, шаляад лэ хүгжэлтэ дэбжэлтэ түйлахын тула юушье хэдэггүй байна.

ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮДЭЙ ДҮНГҮҮД

ДЕЛИ. ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугал хани ёһоной албанай хэрэгээр Индидэ ерэжэ, хөөрэлдөөнүүдые хэбэ.

Л. Штроугал премьер-министр И. Гандитай, Индиин бусад хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхэдөө, уласхоорондын асуудалнуудые, хоёр талын харилсаанай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ. Мүнөө үеын уласхоорондын байдал ехэл түгшүүрилтэй гэжэ һанаагаа зооложо байһанаа Инди, Чехословаки мэдүүлбэ гэжэ хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдээр толилогдоһон хамтын мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Тэдэнэр буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын, үгээ ойлголсолгын, этигэл найдалай, харилсаа тогтоохын түлөө тэдэнэр тэмсэнэ. Ядерна буу зэбсэгүүдые хэрэглэлгэһээ арсаха гээшэ онсо шухала удха шанартай байна гэжэ хоёр тала тэмдэглээ.

Ядерна буу зэбсэгүүдые, бусад зэбсэг хэрэгсэлнүүдые тэрэ хэмдэнь үлөөхэ, буу зэбсэгүүдые бүгэдэ ниитэээрээ бүрин хүсэдөөр хуряаха талаар шэглүүлэгдэһэн тодорхой хэмжээнүүдые абаха шухала гэжэ хоёр тала мэдүүлбэ.

ГАЙХАМШАГТА ОЙ

ПРАГА. Чехословакиин урда социалис хүгжэлтын зам нээһэн 1948 оной илалта түгэс февраль ороной хүгжэлтэдэ эрид эрьелтын үе шата болоо һэн гэжэ КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй Федеральна суглаанай Түрүүлэгшэ А. Индра мэдүүлээ. Хархис хүсэнүүдые Чехословакиин ажалшадай һамна бута сохижо, түйлаһан илалтын 36 жэлэй ойн хүндэлэлдэ эмхидхэгдэһэн баярай суглаан дээрэ тэрэ үгэ хэлэбэ. КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй президент Г. Гусак болон республикын бусад хүтэлбэрилэгшэд тэрээндэ хабаадаһан байгаа.

ЧССР-эй хилэнүүдэй ойро хүртэшэгүй байлгые лаб хангаһан совет-чехословак эбдэршэгүй холбоо барисаан, хани харилсаан хадаа манай гүрэнэй бэеэ дааһан байдалай, национальна эрхэ сүлөөгэй үндэһэ һуури болоно гэжэ үгэ хэлэгшэ саашадаа мэдүүлбэ. СССР болон социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудтай харилсаа холбоомнай мүнөөнэй уласхоорондын орёо түгшүүрилтэй байдалда элеэр харагдана. Совет гадаадын политика гүнзэгы үндэһэ баримтатай, тэрэниие эдэбхитэйгээр дэмжэлгэ бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада харюусана гэжэ дүй дүршэл харуулаа.

КИПРЭЙ КОММУНИСТНУУДАЙ СЪЕЗД

НИКОСИ. Кипрэй Ажалша арадай түрүү үзэлтэй партиин (АКЭЛ) ЦК-гай болон ЦКК-гай ээлжээтэ пленум эндэ болобо. Американ империализмын эзэрхэг түримхэй политикаһаа уламжалан уласхоорондын байдалай орёо түгшүүрилтэй боложо байха үедэ тэрэ зарлагдаба гэжэ партиин Генеральна секретарь Э. Папаиоанну пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ. Американ ядерна ракетэнүүдые Баруун Европодо тодхоһонһоо, США-гай ба НАТО-гай дэмжэлгээр Израилиин Ливанда эзэрхэг түримхэй ябуулга үүдхэһэнһээ, Түбэй Америкын арадуудта Вашингтоной аюул тохёолдуулһанһаа, Гренадада эсэргүү американ эзэрхэг түримхэй ябуулгаһаа, Африкын урда хубида ЮАР-ай үүдхэжэ байһан хархис хэрэгүүд дэлхэй дээрэхи байдалые улам түгшүүрилтэй болгожо байна гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Эдэ бүгэдэ американ империализмын, НАТО-гай хархис бүлэгөөрхидэй дэлхэйе булимтаран эзэмдэхэ гэһэн хараа шэглэлтэй байһыень элирхэйлэн харуулна гэжэ Э. Папаиоанну хэлэбэ.

Эдэ хархис муухай түсэбүүдыень буруу һүргэхэ аргатай хүсэн мүнөө дэлхэй дээрэ бии гэжэ АКЭЛ-эй Генеральна секретарь тэмдэглээ. Эдэмнай Советскэ Союз түрүүтэй социалис оронууд, хүдэлмэришэн анги, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүд болоно. Газар дэлхэй дээрэ эб найрамдалай, ажабайдалые хангахын түлөө тэмсэдэг дайн дажарта эсэргүү уласхоорондын хүдэлөөн тэдэнэй союзник болоһон байна. СССР эб найрамдалые бэхижүүлхэ бодото зам заана гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Тэрэ хэндэшье аюул тохёолдуулнагүй.

«Хойто Кипрэй турецкэ республика» гэдэгые соносхоһон ушарые Э. Папаиоанну эрид буруушааба. Энэ ябуулга хадаа Кипртэ эсэргүүгээр империалис үгэсөөнэй дээдэ шатын ябуулга болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

ШАЛГАРБАД

СССР-эй Госбанкын правленинн ба гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай президиум ороной Гострудсберкассануудай эмхи зургаануудай коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн 1983 оной IV кварталай бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолбо. Ю. И. Абрамзоной даадаг Захааминай районой нөөсэлгын 2433-дахи түбэй кассын коллективтэ Улаан туг болон нэгэдэхи мүнгэн шан, В. А. Петровагай даадаг Хяагтын районой нөөсэлгын 2439-дэхи түбэй кассын коллективтэ гурбадахи мүнгэн шан олгогдобо.

Эдэ коллективүүд Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, нөөсэлгын кассануудай арга боломжонуудые хэрэглэн, амжалта туйлаһан байна. Захааминай районой «Госкомсельхозтехника» нэгэдэлэй, Зэдын комбинадай хүдэлмэришэд болон алба хаагшад салин хүлһээ нөөсэлгын кассануудһаа абадаг болонхой.

Тиихэдэ нөөсэлгын кассануудай ажалай гурнмые нарижуулан һайжаруулха, хүн зониие хангалгын культурые бүри дээшэлүүлхэ талаар горитойхон хэмжээнүүд абтаһан байна. Нөөсэлгын түбэй кассануудай хүтэлбэрилэгшэд профсоюзай комитедтэй сугтаа эрхим хүдэлмэрилэгшэдэйнгээ түрүү дүй дуршэлые дэлгэрүүлээ юм. Мүн лэ хүдэлмэрилэгшэдэй гэр байрын, ажаһуудалай эрхэ байдалые һайжаруулха, кадрнуудые бэлдэхэ ба тэдэнэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин эрхэ байдалые һайнаар түхеэрхэ талаар, социальна бусад асуудалнуудаар ехэхэн хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэһэн байна.

С. МОНИЕВ,
СССР-эй Гострудсберкассануудай Буряадай республиканска управленинн таһагай начальник.

«НЭГЭН БУЛТАНАЙ ТҮЛӨӨ»

«Горпромторгын» магазинуудай комсомол-залуушуулай 9 бригадын гурбаниинь «жэшээтэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Иимэ коллективүүдэй нэгэн «Трикотаж» магазин болоно. Промышленна элдэб эд товар анхан худалдадаг байһан «Ангара» магазинһаа тусгаарлагдаһан энэ магазин байгуулагдаа бэлэй. Тиигэжэ эд бараанай эрьесын түсэб дээшэлүүлэгдээ, худалдан абагшадта, наймаалагшадташье таарамжатай байдал тогтоогдоо бшуу. Эгээл энээн тухай магазиниие даагшын туһалагша, комсомол-залуушуулай бригадын бригадир Татьяна Андреевна Федороватай хөөрэлдэнэбди.

— Аятайл даа. Городой түбтэ, Ленинэй гудамжаар магазимнай ха юм. Трикотаж зүйлэй эд үргэнөөр дурадхагдадаг болоо. Жэшээлхэдэ, спортивна костюмууд һая болотор тон үсөөнөөр худалдагдадаг бэлэй. Харин мүнөө элдэб түхэлэй, элдэб үнгын костюмууд ямаршье сагта магазиндамнай байдаг болоо. Үргэн хэрэглэлэй эд бараа, онсолбол, рейтузануудые, свитернүүдые, джемпернүүдые, гадна зохидоор оёгдоһон платинуудые хүн зон дуратайгаар абана. Улаан-Үдын гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын нэгдэһэниинь һайн лэ гээшэ. Тиихэдэ «Росторгодежда» баазаһаа, Хяагтын зэрэлгэ-нэхэлгын фабрикаһаа трикотаж хубсаһан асарагдана, — гэжэ бригадир Фёдорова хөөрэнэ.

Магазинай нэгэ зал соо худалдан абагшын «нюдөөрөө хаража, гараараа барижа» үзэхөөр тусхай гуримаар эд товар үлгөөтэй, табяатай. Мүнөөдэр нэгэ халаанда 7 хүн хүдэлнэ. Коллектив бүхэн 12 хүнһөө бүридэдэг. Ахалагша наймаалагша Татьяна Маликоватай танилсабабди. 10-дахиие дүүргээд эндэ хүдэлхөөр ороо һэн. Мүнөө кооперативна техникум заочноор дүүргэжэ байнхай. Политинформаторай уялга дүүргэдэг. Юрэдөө, энэ коллективэй гэшүүн бүхэн ниитын талаар өөр өөрын даабаритай.

— Ондоо үнгэтэйе асархам гү? Тээ саанахана үлгөөтэйе харагты. 52-дохи размерэйхи олон, — гэжэ сагаахан шарайтай, томонууд ошотоһон нюдэтэй наймаалагшын илдам зулгыгаар дурадхахань дуулдана. «Татьяна Ошуркова. Хоёр жэл эндэ хүдэлнэб», — гээд, тэрэ гараа үгэбэ. Нүхэр Ошуркова эхэнэрнүүдтэ хэрэгтэй эд товар худалдадаг 3-дахи магазинай («Трикотаж» магазинай филиалынь бшуу) комсомолой комитедэй гэшүүнээр һунгагданхай. Наймаалагша бүхэн хамтын хэрэгэй түлөө харюусалгаяа гүйсэд мэдэрдэг гэжэ ойлгомоор. Хүдэлмэридөө иимэ хандалга магазиниие даагша, 20 гаран жэлдэ худалдаа наймаанда хүдэлжэ байһан һурган хүмүүжүүлэгшэ Н. С. Васькинаһаа эхитэй юм. «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орден Наталья Сергеевнагай энгэрые шэмэглэдэг. «Нэгэн бултанай түлөө, булта нэгэнэй түлөө» гэһэн гуримай энэ бригадада баримталагдадагынь сэлгосотой ааб даа. Эгээл тиимэһээ Людмила Котова гол хүдэлмэриһөө гадуур ханын һониниие шэмэглэн зурадаг, профгрупорг Ольга Михайлова коллективэй гэшүүдэй амаралтын, сүлөө сагаа үнгэргэлгын асуудалда анхардаг. А. А. Клочихина худалдаанай зал соохи гуримые анхаран хинадаг.

Түсэб, уялганууд тухай һонирхоходомнай, байгша оной февраль һарада 143 мянган түхэригэй продукци худалдагдаха һаа, мүнөө дээрээ 110,8 мянган түхэригтэ худалдагдаа. Түсэб дүүргэхэ арга боломжо дүүрэн бии. Эндэмнай худалдан абагшадай хэрэглэмжэ шудалхаар хэмжээнүүд абтадаг, гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын модельернүүдэй соведтэ наймаалагшад хабаадалсадаг юм.

Жэшээтэ комсомол-залуушуулай коллектив «Профсоюзуудай XVII съездые угтуулан дэлгэрһэн мүрысөөндэ илагша», «ВЛКСМ-эй XIX съездын нэрэмжэтэ коллектив» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдтэ хүртэнхэй гээд һайшаан тэмдэглэе.

Г. ДАШЕЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Т. Ошуркова.

М. СУТУРИНАЙ фото.

ХАЛУУН ЗҮРХЭНЭЙ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

Зүүн-Сибириин гүрэнэй соёлой институдай театральна кафедрые даагша, РСФСР-эй арадай артист Б. Н. Вампилов манай районой түбэй арадай театрай «Будамшуу» гэһэн зүжэгые хараба. Энэ зүжэг Зүүн-Сибириин гүрэнэй соёлой институдай студент Василий Бильтагуровай дипломно хүдэлмэри болоно. Нютагай арадай театрай коллектив «арадай» гэһэн нэрэ зэргээе дээрэ үргэн баталба. Орлигой арадай театрай шэнэ зүжэг Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай Илалтын 40 жэлэй ойдо зорюулагдаа.

РСФСР-эй арадай артист Б. Н. Вампилов соёлой эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзахаһаа гадна, Орлик болон бусад һууринуудай дунда һургуулиин һурагшадтай, РСУ-гай хүдэлмэришэдтэй, тиихэдэ «Улаан-Аха» колхозой түрүү хонишод Т. Д. Доржиева, И. Б. Батоева, ажалай болон дайнай ветеран Х. Р. Мункоев гэгшэдтэй уулзажа, хани халуунаар хөөрэлдэһэн байна. Гэхэтэй хамта «Коммунизм», «Улаан- Аха», «50 лет Октября» колхозуудай ажалшадтай үнэн зүрхэнэй уулзалганууд болоо.

Б. Н. Вампилов буряад арадай искусствын хүгжэлтэ, тодорхойлбол, буряадай театрай искусство, Москвада үнгэргэгдэһэн экономико болон соёлой декаданууд, өөрынгөө хабаадаһан кинофильмүүд тухай һонирхолтойгоор хөөрөө. Дээрэ дурсагдагша ажахынуудта болоһон уулзалгануудай һүүлээр республикымнай мэдээжэ артистын хабаадаһан «Алтан гэр», «Ургын һалбарха үедэ», «Намдуу байдалай оог хашхараан» гэһэн кинофильмүүд харуулагдаа.

—Би 1938 ондо Ахын район анха түрүүшынхеэ ерээ һэм,—гэжэ Б. Н. Вампилов хөөрэнэ. — Тиихэдэ самоледоор Хэрэн ерээд, тэндэһээ һарлагаар Аха ороо бэлэйб. Тэрэ үедэ Орлик хэдэн гэрһээ бүридэһэн багахан һуурин байгаа. Мүнөө Ахые танихаар бэшэл. Хүн зонаймнай һуудал байдалай һайжарһанай гэршэ энэл даа, —гэжэ урма баяртайгаар хүндэтэ айлшамнай хэлээ һэн.

О. БАЛДАНОВА,
«Знание» бүлгэмэй харюусалгата секретарь.

НАҺАНАЙ ҮНДЭР ДАБААН

Мужыха нютагта ажаһуудаг Шарагала Бардамиевна Имсырова 101 наһатай болобо. Энэ ушараар «Дружба» колхозой арадай депутадуудай Эгэтын сомоной Соведэй хүтэлбэрилэгшэд үндэр наһатай Шарагала Бардамиевнае халуунаар амаршалһан, элүүр энхые хүсэһэн байна.

Октябриин хубисхалай урдахи хүшэр хүндэ үе сагта үнгэрһэн бага балшар, залуу наһандаа баяд, ноедой дарлалта хашалтые үзэһэн Шаргала Бардамиевна бүхы наһаараа нютагтаа мал ажалда ябаһан байха. Тэрэ арбан хүүгэдтэй болоһон юм. Тэрэнэй хоерынь—Варвара Бади гэгшэд түрэл Мужыха нютагтаа ажаллаһаар.

Б. НОМТОЕВ.

Яруунa.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой Алташын һү һаалиин фермын коллектив (фермые даагша П. И. Куприянов) ажахы дотороо түрүүшүүлэй тоодо ородог. Нёдондо зунай үедэ үйлэдбэриин үндэр дүнгүүдые туйлаһанайнгаа түлөө 400 түхэригэй мүнгэн шангаар урмашуулагдаа һэн. Һаяхан болоһон суглаан дээрэ һаалишад тэрэ шангайнгаа мүнгые Эб найрамдалай жасада оруулха, гэжэ шиидэһэн байна.

Алташынхидэй жэшээе

ЖАРГАЛТА ҺАЙХАН БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Покровско отделениин хартаабха ургуулдаг звеногойхид һайшаажа, 1983 оной социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр абаһан нэгэдэхи мүнгэн шангаа мүн лэ Эб найрамдалай жасада дамжуулхань.

Н. МИТЫПОВА.

Бэшүүр.

ГЕРОЙ-АНТИФАШИСТНУУДТА ЗОРЮУЛАГДАНА

Эдир герой-антифашистнуудай дурасхаалда зорюулагдаһан сборнууд Дээдэ-Ториин найман жэлэй һургуулида үнгэргэгдэбэ. Пионернүүд болон комсомолшууд бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа. Ядерна дайе буруушааһан, эб найрамдалда уряалһан плакат, лозунгнуудые үхибүүд зураһан байна.

Тус һургуулиин пионерскэ организациин дружинын соведэй гэшүүн Б-Д. Цымженов совет эдир геройпионернүүд, хилын саанахи оронуудай эдиршүүл, Никарагуагай хүүгэд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө. Пионернүүд сбор дээрээ герой-антифашистнуудай баатаршалгые ёһолон нэгэ минута дуугай зогсобод.

Февралиин 20-һоо 25 хүрэтэр эрэлхэг зоригой долоон хоног соносхогдоһон байгаа. Эдэ үдэрнүүдтэ эрэлхэг зоригой хэшээлнүүд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудай хабаадалгатайгаар пионерскэ сборнууд болоо. Илангаяа энэ нютагай алдарта хүбүүн, Советскэ Союзай Герой Гармажаб Аюрович Гармаев тухай хөөрэлдөөн олон дахин эмхидхэгдэһэн байна.

Мүн лэ сэрэгэй патриотическа «Зарница» гэжэ наадан, октябрятануудай «сэрэгэй» жагсаал болоо, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда унаһан сэрэгшэдэй хүшөөдэ венок табигдаа, митинг үнгэргэгдөө. Эрэлхэг зоригой долоон хоног «Хүбүүд, хабаяа туршалсаял» гэһэн ахалагша классуудай наадаар дүүрээ. Эдэ үдэрнүүдтэ шалгарһан, эдэбхи ехэтэйгээр хабаадагшад грамота болон дурасхаалта бэлэгүүдээр урмашуулагдаһан байна.

М. ГАЛСАНОВ.

Зэдэ.

Урилдаанай зүргэ уряална!

Улаан-Үдэ хотын ажалшадай дунда «Санын зүргэ уряална» гэһэн һонирхолтой заншалта урилдаан республикын ипподром шадар үнгэргэгдэхэнь. Хотын предприяти, эмхи зургаануудай, һуралсалай газарнуудай олон тоото командანууд урилдаанда хабаадаха болоно. Урилдаан февралиин 26-най үдэрэй 11 часһаа эхилхээр хараалагдаба.

—Һонирхолтой энэ урилдаанда гурбан мянга хахадһаа үлүү ажалшадһаа физкультура, спортын комитедтэ мэдүүлһэн байна. Тиихэдэ спортын бүлгэмүүд, спортын клубууд эрэшүүл, эхэнэрнүүдэй хорёод гэшүүдтэй команда урилдаанда табихаар хараална. Энээнһээ гадна «Аба, эжы, би» —гэһэн спортивна бүлэнэрһөө бүридэһэн арбаад команда хотын гурбан район урилдаанда табиха, — гэжэ Улаан-Үдэ хотын физкультура болон спортын комитедэй түрүүлэгшэ А. С. Зангеев хөөрэнэ.

Һайндэрэй урилдаанда хабаадагшад 10 километрэй зайда санын зүргэ буляалдаха юм. Энэ зайда спортын бүлгэм, клубуудай суглуулагдамал командануудай эрэшүүл, эхэнэрнүүд урилдаха байна. Таба, зургаан наһатайшуул 100 метрэй зайда мүрысэхэ. Харин «Спортивна гэр бүлэ» гэһэн урилдаанда хабаадагшад эстафетэ дамжуулалсаха болоно. Эндэ эсэгэнэрынь нэгэ километрэй, эхэнүүдынь 500 метрэй, басагад гү, али хүбүүд 300 метрэй зайда у... лаха юм. Һайндэрэй мүрысөөндэ хабаадаһан бусад ажалшад табан километрэй зайда хабаяа туршалсаха байна.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Февралиин 26-һаа мартын 3 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 26.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 —Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.50— «Зарядкада зогсогты». 10.05— Баримтата фильм. 10.40— «Будильник». 11.10— «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.10 — «Элүүр энхэ байлга». 12.55— Үглөөнэй почто»— хүгжэмтэ дамжуулга. 13.25—«Совет газар дээрэ уулзалга». 13.40— «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.40— «Хүгжэмтэ киоск». 15.25— —ПТУ тухай эрхим дамжуулгын бүхэсоюзна конкурсын дүнгүүд. 16.35—«Аяншалагшадай клуб». 17.35— «Обуза»— уран һайханай фильм. 18.05—«Ажалшадай бэшэгүүд, дурадхалнууд ба гомдолнууд тушаа Тамбов хотын ба Тамбовско областиин партийна ба совет эмхинүүдэй хүдэлмэриин дүй дуршэл тухай». КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн партиин Тамбовско обкомой нэгэдэхи секретарь А. А. Хомяков дамжуулгада хабаадаха. 19.05— «Арадай аялга дуунууд». 19.20— Уласхоорондын шэнжэлэл. 20.05— «Мультфильм». 20.15— «Таанадта, ветерануудь Хүгжэмтэ дамжуулга. 21.00— «Неизвестный Чаплин»— телефильм. (3-дахи сери). 22.00—«Время». 22.35 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 23.10— «Элегия» баримтата фильм. 23.40—Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00— «Зарядкада зогсогты» 9.20— Кишиневой В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ гүрэнэй университедэй ород арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 10.00—«Ород хэлэн». 10.30— С. Прокофьев. Симфони. 11.20— Баримтата фильм. 11.50— «Эрдэм ухаан ба техникэ». 12.00—«Ан амитадай аймагта». 13.00 — «Бултанда зорюулагдаһан стадион». 13.30— «Онтохондо айлшаар». «Три орешка для

ПОНЕДЕЛЬНИК, 27

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Москва хотын уран һайханай коллективүүдэй концерт. 10.20 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 10.30 — «Повесть о лесном великане» — үхибүүдтэ фильм. 11.45 — «Мэдээжэ аад юрэ бусын юумэн». 12.45 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35— Баримтата фильмүүд. 16.10 — Г. Берлиоз, «Римскэ карнавал». 16.20—Эжын һургуули». 16,50— «Звездочет». 17.35 — «Һунгалтые угтуулан».

Улаан-Үдэ. 17.50 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 18.00 — «Нүхэр дуун» — телефестиваль. 18.45 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.05— «Экономическа шэнжэлэл».

Москва. 19.25 — «Подмосковье» гэжэ ородой дуу. хатарай ансамблиин концерт. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 19.55 — «Зохёохы ажалтанай зохёол бүтээлнүүд» (буряадаар).

Москва. 20.25 — «Хүнүүд ба хэрэгүүд». «Комбинадай адрес: Улаан-Үдэ». 21.00 — Шэнэ газар ашаглаһаар 30 жэлэй ба бүхэсоюзна студентнүүдэй отрядай 25 жэлэй ойдо. Останкинадахи концертын студида залуушуулай үдэшэ. 22.00 — «Время». 22.40 — Залуушуулай үдэшын үргэлжэлэл. 23.20 — «Уран зураашад тухай хөөрөөнүүд». Скульптор Вера Мухина. 23.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.45— Байгаали шэнжэлэлгэ. 3-дахи класс. 9.55 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 10.15 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.05 — «Ород хэлэн». 11.35— «Сибирь тухай хөөрөөнүүд». 11.55 — «АБВГДейка...» 12.25 — В. А. Моцартын зохёол бүтээлнүүд. 13.35 — «Шинии ленинскэ библиотекэ». 14.20 —

ВТОРНИК, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 10.40 — «Эскадра уходят на Запад» — уран һайханай фильм. 12.05 — Концерт. 12.45 — Шэнэ һонин. 15.15 - Шэнэ һонин. 15.35 — Баримтата фильмүүд. 16.10 — «Шинии ленинскэ библиотекэ». 19.45 — «Бултанда зорюулагдаһан стадион». 17.15 — «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ» 17.45 — Баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.50 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 18.00 — «Арадай кандидадууд» гэһэн циклһээ. 18.30 —«Байгал». — мэдээсэлэй программа. 18.50 — «Зүүн Сибирь»— киножурнал.

Москва. 19.00 — «СССР-эй Верховно Совет тухай залуу һунгагшадта». 19.30 — Баримтата фильм. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Саяан» — хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга.

Москва 20.50 — «Хроника одного лета» — 3 серитэй уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 22.00—«Время». 22.40— «Театр ба үе саг». 23.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.35 — Физикэ. 10 дахи класс. 10.05, 14.10—Француз хэлэн. 11.05— ПТУ-гай һурагшадта. «Гоё һайханиие ойлгодог байхаар һургаха». 11.35 12.45 — Ботаника. 5-дахи класс. 11.55 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 12.15 — «Шатарай һургуули. 13.05— «В. А. Жуковскиин зохёол бүтээлнүүд» 14.40 — «СССР-эй уран зурагай академи». 15.20 — Түүхын хуудаһанууд. Геройнуудтай уулзалга.

СРЕДА, 29

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.35 — «Хроника одного лета» —3 серитэй уран һайханай фильм. (1-дэхи сери) 11.45 — «Аяншалагшадай клуб». 12.45 — Шэнэ һонин 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35—Баримтата фильм. 16.30 — Белоруссиин ССР-эй искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 16.50 — «Объектив».

Улаан-Үдэ. 17.30 — һунгалтые угтуулан». 18.00 — «Арадай хинактын экран».

Москва. 18.30 — «Долоон хоногой спорт». 19.00 — Залуу һунгагшадта СССР-эй Верховно Совет тухай.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал» — нютагуудай һонин.

Москва 20.10 — «Коллектив юу хэжэ шадахаб?» КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн Украинын КП-гэй Харьковско обкомой нэгэдэхи секретарь В. П. Мысличенко дамжуулгада хабаадаха. 20.45 — «Хроника одного лета» — 3 серитэй уран һайханай фильм. (2-дохи сери). 22.00— «Время». 22.40 — «Это в сердце было в моем» — телефильм. 23.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9,35. 10.35— Астрономи. 10-дахи класс. 10.05, 13,10 — Немец хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. Түүхэ. 11.35, 12.40 — Юрэнхы биологи. 9-дэхи класс. 12.05— «Гэр бүлэ ба һургуули». 13.40 «Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 14.00 — «Хуули мэдэхэ гүш? Бэшэгүүдтэ харюунууд». 14.45 — Телеочерк. 15.15 — Е. Буков. «Ажабайдалайнь ба зохёохы ябуулгынь хуудаһанууд». 16.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.10 — «Таанадта, агитаторнууд болон политинформаторнууд».

Москва. 17.30—«...16 хүрэтэр ба тэрээнһээ дээшэ наһанай». 18.15 — «Зураг бүхэндэнь-наран».

ЧЕТВЕРГ, МАРТЫН 1

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—Мультфильмнүүд. 10.30 — «Хроника одного лета — 3 серитэй уран һайханай фильм (2-дохи сери). 11.40—СССР-эй Оборонын министерствын 1-дэхи жэшээтэ оркестрэй концерт. 12.15 — «Здравствуйте, кони!» — баримтата фильм. 12.45 — Шэнэ һонин. 15.15— Шэнэ һонин. 15.35—«Коммунисты 80-х»—баримтата фильм. 16.30 — СССР-эй Гүрэнэй академическэ симфоническа оркестрэй концерт. 17.15 — «Хүхюун стартнууд». 18.00— Р. Шуман. «Скрипкэ ба фортепиано дээрэ наадагдаха соната».

Улаан-Үдэ. 18.15—«Байгал» —нютагуудай һонин. 18.25 — «Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.40 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.00—«Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет. 19.30—Баримтата фильм. 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.05—Ленинскэ комсомолой шангуудай лауреадуудай концерт. 20.50 — «Хроника одного лета»—3 серитэй уран һайханай фильм. (3-дахи сери). 22.00—«Время». 22.40—Концерт. 23.20—«Мария Ермолова»—эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 23.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Здравствуйте, доктор!» — баримтата фильм. 9.35, 10.35—Юрэнхы биологи. 10-дахи класс. 10.05, 13.00 — Испан хэлэн. 11.05 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 11.35, 12.35—Зоологи. 7-дохи класс. 12.00 —

ПЯТНИЦА, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Хүхюун стартнууд». 10.50 — «Хроника одного лета» — 3 серитэй уран һайханай фильм (3-дахи сери). 11.55—«Урданай уянгата һайхан дуунууд». 12.40 — Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 16.05—«Москва шадарай хүдөө нютагуудай мүнөөдэр ба үглөөдэр». 16.35— «Сатира в борьбе за мир».— баримтата фильм. 16.40 — «Бидэ БАМ баринабди». 17.10 —«Металлург» гэжэ хүдэлмэришэдэй хоорой капеллын концерт.

Улаан-Үдэ. 17.45 —Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 18.15 — «Байгал»—нютагуудай һонин. 18.25 —«Арадай кандидадууд» гэһэн циклһээ дамжуулга. 18.55 —«Байгал»—мэдээсэлэй программа. 19.15 — «Пионери»— киножурнал.

Москва. 19.30—«Арадай аялга дуунууд». 19.45—«Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00— Баримтата фильм. 20.30 — «Залуу гүйсэдхэгшэдэй бүхэсоюзна телеконкурс. 22.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Соседи по планете» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 9.35, 10.35—Түүхэ. 4-дэхи класс. 10.05, 13.45 — «Англи хэлэн». 11.05—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 11.35 12.40 — Түүхэ. 7-дохи класс. 12.05—П. Тычина. «Шүлэгүүд». 13.10—«Үхибүүдтэй зэргэлээд» —телеочерк. 14.15—һургуулиие хубилган шэнэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые зүб-

СУББОТО, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 10.05 — Үглөөнэй гимнастика. 10.30 — «Кишиневой Гүрэнэй В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ университедэй ород арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 11.00 — «Спортлотогой» 9-дэхи тираж. 11.10 — «Буратиногой выставкэ». 12.10 —«Нүхэр дуун» — телевизионно бүхэсоюзна конкурс. Воронежһоо дамжуулагдаха. 14.15—«Поэзи». Аркадий Кулешов. 15.10—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 15.15 — «Сэнхир гандханай» хуудаһануудаар. 16.40—«Энээниие таанар шадахат». 17.25—«Политическэ шэнжэлэгшэ В. Бекетовэй хөөрөөн. 17.55—«Ан амитадай аймагта». 18.55 — «Гэр бүлэ ба һургуули». 19.25— Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 20.55—«Особо важное задание»—уран һайханай фильм. (1-дэхи сери). 22.00— «Время». 22.35—«Особо важное задание»—уран һайханай фильм (2-дохи сери). 23.40— Шэнэ һонин.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Элүүр энхэ байха хүсэлтэй һаа».

Улаан-Үдэ. 9.30 — «Буряадай залуушуул» газетын 60 жэл. 10.10 — Буряадай опернын дуушад дуулаха.

Москва. 10.45 — «Мүнөөнэй литература эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ». 11.40— «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.10 — «Пятый десяток» — Ленсоведэй нэрэмжэтэ театрай фильм-зүжэг. 14.00—Мультфильмнүүд. 14.25

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо, «Саашанхи амжалтануудай эшэ үндэһэн» — һунгагшадай М. С. Соломенцевтой уулзалга.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Шэнэ туйлалтанууд» — һунгагшадай В. В. Щербицкитэй уулзалга. «Бата найдамтай, ленинскэ шэглэлээр» — һунгагшадай Б. Н. Пономаревтой уулзалга.

Гурбадахи хуудаһанда. «Хуби заяаниинь — алтан утаһанай урилдаан» — С. Бутыринагай статья. «Эхэ орондоо дуратайшуулые хүмүүжүүлхэ» — А. Тунгусовай статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Хуушан искусствын залуу наһан» — Ю. Худугуевагай статья. Нютаг нютагай һонин.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23. Редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-36, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-61, 2-57-.., информация — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография ...ственного комитета Бурятской ... делам издательств, полиграфии ... ной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ле... Н-00353. Заказ № 48. Индекс